

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ

លេខ: ០០៤.....សហវ.....

រាជធានីភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី ៣០ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១០

សារាចរ

ស្តីពីការណែនាំ

លើការអនុវត្តច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ ២០១១

I. សេចក្តីផ្តើម

១- ច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ ២០១១ ត្រូវបានប្រកាសឱ្យប្រើដោយព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/១២១០/០១៧ ចុះថ្ងៃទី ២២ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១០ ។ ដើម្បីអនុវត្តច្បាប់នេះ រាជរដ្ឋាភិបាលបានចេញ អនុក្រឹត្យលេខ ១៧០ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី ២៧ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១០ ស្តីពីការបែងចែកចំណូលថវិកាថ្នាក់ជាតិតាមជំពូក នៃច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ ២០១១ និងអនុក្រឹត្យលេខ ១៦៩ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី ២៧ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១០ ស្តីពីការបែងចែកឥណទានចំណាយថវិកាថ្នាក់ជាតិតាមជំពូកនៃច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ ២០១១ ។ ដោយផ្អែកលើមូលដ្ឋាននៃច្បាប់ និង អនុក្រឹត្យនេះ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ បានចេញប្រកាស លេខ ១១៩៧ សហវ.ប្រក ចុះថ្ងៃទី ២៨ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១០ ស្តីពីការប្រគល់កាតព្វកិច្ចប្រមូលចំណូលថវិកាថ្នាក់ជាតិ សម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ ២០១១ និង ប្រកាសលេខ ១១៩៦ សហវ.ប្រក ចុះថ្ងៃទី ២៨ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១០ ស្តីពី ការបែងចែកឥណទានចំណាយថវិកាថ្នាក់ជាតិផ្ទៃក្នុងជំពូក តាមគណនី និងអនុគណនី សម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ ២០១១ ។ ដើម្បីឱ្យការអនុវត្តច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ ២០១១ មានដំណើរការប្រកបដោយ ភាពស័ក្តិសិទ្ធិ ប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់ និងសម្រេចបានតាមគោលដៅ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ សូមធ្វើការណែនាំ លើការអនុវត្តថវិកាថ្នាក់ជាតិសម្រាប់ឆ្នាំ ២០១១ ដែលមានតាមលំដាប់ដោយដូចតទៅ :

២- ច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ ២០១១ ត្រូវបានរៀបចំឡើងដោយផ្អែកលើ «**ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិបច្ចុប្បន្នកម្ពុជា ២០០៩-២០១៣**» ពិសេសដើម្បីគាំទ្រការអនុវត្ត «**យុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណដំណាក់កាលទី២**» ដែលជារបៀបវារៈគោលនយោបាយសង្គម-សេដ្ឋកិច្ចនៃកម្មវិធីនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល នីតិកាលទី ៤ នៃរដ្ឋសភា និង បន្តរក្សាស្ថិរភាពនយោបាយ បន្តពង្រឹង និង ពង្រីកការអនុវត្តលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យ បន្តរក្សាឱ្យបាននូវស្ថិរភាពម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច និង ធានាឱ្យបាននូវភាពស័ក្តិសិទ្ធិ និង ប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់ក្នុងការគ្រប់

គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ដើម្បីឈានទៅសម្រេចឱ្យបាននូវគោលនយោបាយគ្រឹះខាងសេដ្ឋកិច្ចស្តីពី «ការធានាឱ្យបាននូវកំណើនសេដ្ឋកិច្ចប្រកបដោយចីរភាពក្នុងរយៈពេលវែងមានអត្រាខ្ពស់ប្រមាណ ៧% ក្នុងមួយឆ្នាំ នៅលើមូលដ្ឋានទូលាយជាងមុន និង មានសមត្ថភាពប្រកួតប្រជែងជាងមុន ក្នុងបរិការណ៍អត្រាអតិផរណាទាបក្នុងកម្រិតគួរលេខមួយខ្ពង់ អត្រាប្តូរប្រាក់មានស្ថិរភាព និង មានកំណើនទុនបម្រុងជាប្រចាំ» និង «ការធានាសម្រេចឱ្យបាននូវការកាត់បន្ថយអត្រានៃភាពក្រីក្រឱ្យបានលើស ១% ក្នុងមួយឆ្នាំ និង ការធានា កែលម្អស្ថានភាពរស់នៅ ក្នុងវិស័យសង្គមកិច្ច ជាពិសេសក្នុងវិស័យអប់រំ សុខាភិបាល និង សមភាពយេនឌ័រ» ព្រមទាំងឈានទៅសម្រេចបាននូវគោលដៅសហសវត្សរ៍កម្ពុជា ទាំង ៩ ។ ថវិកានេះ ក៏បានឆ្លុះបញ្ចាំងឱ្យឃើញផងដែរពីការខិតខំប្រឹងប្រែង និង ពុះពាររបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ក្នុងការអនុវត្តកម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍ និង កំណែទម្រង់លើគ្រហសីល័យ និង កាន់តែស៊ីជម្រៅ ដូចជាកម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍វិស័យឯកជន និង យុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុគោលនយោបាយស្តីពីការជំរុញផលិតកម្មស្រូវ និងការនាំចេញអង្ករ កំណែទម្រង់ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ កំណែទម្រង់រដ្ឋបាលសាធារណៈ កម្មវិធីជាតិសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍថ្នាក់ក្រោមជាតិតាមបែបប្រជាធិបតេយ្យ កំណែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងដីធ្លី កំណែទម្រង់ច្បាប់ និង ប្រព័ន្ធយុត្តិធម៌ និង កំណែទម្រង់កងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធ ព្រមទាំងការបង្កើនអភិបាលកិច្ចល្អ និង ការបង្កើនការប្រយុទ្ធប្រឆាំងនឹងអំពើពុករលួយ ដើម្បីបង្កើនភាពស័ក្តិសិទ្ធិ និង ប្រសិទ្ធភាពសេវាសាធារណៈ និង បម្រើប្រជាពលរដ្ឋបានកាន់តែប្រសើរឡើង ។

៣- ថវិកាឆ្នាំ ២០១១ នេះ បានឆ្លុះបញ្ចាំងអំពីអាទិភាពចំណាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលទៅលើវិស័យអប់រំ សុខាភិបាល កសិកម្ម កសិ-ឧស្សាហកម្ម ធារាសាស្ត្រ អភិវឌ្ឍន៍ជនបទ និង ការបន្តពង្រឹង និង ពង្រីកហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរូបវន្ត ដូចជា ផ្លូវថ្នល់ ស្ពាន ទំនប់ប្រឡាយ និង ប្រព័ន្ធស្រោចស្រព ដែលនៅតែជាមុខព្រួយសំខាន់ចាំបាច់ និងអាទិភាពរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ ថវិកានេះក៏បានឆ្លុះបញ្ចាំងឱ្យឃើញផងដែរនូវឆន្ទៈនយោបាយដ៏មោះមុតរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលក្នុងការបន្តជំរុញការអនុវត្តកម្មវិធីគោលនយោបាយ និង កម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍ជាអាទិភាព ពិសេសគោលនយោបាយជំរុញផលិតកម្មស្រូវ និង ការនាំចេញអង្ករ និង កម្មវិធីកំណែទម្រង់សំខាន់ៗ ដូចជាកម្មវិធីកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ការអភិវឌ្ឍវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ គោលនយោបាយវិមជ្ឈការ និង វិសហមជ្ឈការ កំណែទម្រង់រដ្ឋបាលសាធារណៈ កំណែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងដីធ្លី កំណែទម្រង់ច្បាប់ និង ប្រព័ន្ធយុត្តិធម៌ កំណែទម្រង់កងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធ ការពង្រឹងអភិបាលកិច្ចល្អ និង ការប្រយុទ្ធប្រឆាំងនឹងអំពើពុករលួយ ដែលត្រូវបន្តអនុវត្តឱ្យកាន់តែខ្លាំងក្លាបន្ថែមទៀត ដើម្បីអាចបន្តរក្សាឱ្យបាននូវស្ថិរភាពនយោបាយ សុវត្ថិភាពសង្គម ស្ថិរភាពម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ធានាឱ្យបាននូវការធ្វើឱ្យមានកំណើនសេដ្ឋកិច្ចខ្ពស់ឡើងវិញ និង ប្រកបដោយចីរភាព ព្រមទាំងបង្កើនបានភាពស័ក្តិសិទ្ធិ ប្រសិទ្ធភាព និង គុណភាពសេវាសាធារណៈជូនដល់ប្រជាពលរដ្ឋឱ្យបានកាន់តែប្រសើរឡើង ។

៤- ដើម្បីសម្រេចបានតាមគោលដៅប្រកបដោយមហិច្ឆិតាខាងលើ រាជរដ្ឋាភិបាលត្រូវបន្តជំរុញការអនុវត្តគោលនយោបាយ យុទ្ធសាស្ត្រ ផែនការសកម្មភាព រាល់ក្របខ័ណ្ឌច្បាប់ បទបញ្ជា និង វិធានការទាំងឡាយ ដែលមានស្រាប់ ព្រមទាំងបង្កើនការអប្បបរមាជាប្រចាំ ដើម្បីដាក់ចេញនូវគោលនយោបាយ និង វិធានការ ជាក់ស្តែងបន្ថែមទៀត ដែលមានលក្ខណៈជាប្រព័ន្ធ មានភាពស័ក្តិសិទ្ធិ និង ប្រសិទ្ធភាព ព្រមទាំងទាន់ពេលវេលា សំដៅពង្រឹងសមិទ្ធផលជាសន្តិភាព ឯកភាពទឹកដី សន្តិសុខ ធានាបានស្ថិរភាពនយោបាយ សណ្តាប់ធ្នាប់សង្គម និង ស្ថិរភាពម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច ព្រមទាំងធានាបាននូវការពង្រឹងប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុ ការគ្រប់គ្រងអតិផរណា ការបង្កើតបាន នូវបរិស្ថានកាន់តែអនុគ្រោះសម្រាប់សកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ច និង ធុរកិច្ច ជាមួយនឹងការពង្រឹង និង ពង្រីកនូវប្រព័ន្ធ សុវត្ថិភាពសង្គមជូនដល់ប្រជាពលរដ្ឋ ។

II. លំក្លង់ធានា និង វិធានការក្នុងការអនុវត្តថវិកាឆ្នាំ ២០១១

ក- ការអនុវត្តការប្រមូលចំណូល

៥- ដើម្បីឱ្យការអនុវត្តច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ ២០១១ សម្រេចបានជោគជ័យ ជាពិសេស ដើម្បីឱ្យការអនុវត្តចំណូលសម្រេចបានតាមការគ្រោងទុក គឺ ដើម្បីឱ្យការប្រមូលចំណូលថវិកាដួសរូប សម្រេចបានតាមគោលដៅ ៩ ៧៦១ ០០៩ លានរៀល គឺស្មើនឹង ១៨,៨៨% នៃផលស បើធៀបនឹងច្បាប់ស្តីពី ហិរញ្ញវត្ថុ សម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ ២០១០ កើន ១៧,៣% ។ ដើម្បីសម្រេចបានតាមគោលដៅនេះ រាជរដ្ឋាភិបាល ត្រូវបង្កើនការប្រមូលចំណូល (១) ចំណូលក្នុងស្រុកថវិកាដួសប្រមូលបាន ៦ ៨១៨ ៥៥៩ លានរៀល ស្មើនឹង ១៣,១៩% នៃផលស បើធៀបនឹងច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ ២០១០ កើន ១៤,៥% ដែល ក្នុងនោះ ចំណូលចរន្តថវិកាដួសមាន ៦ ៧៦១ ៥៥៩ លានរៀល ស្មើនឹង ១៣,០៨% នៃផលស កើន ១៤,៤% (ចំណូលសារពើពន្ធថវិកាដួសមាន ៥ ៧១៦ ៣៨៤ លានរៀល ស្មើនឹង ១១,០៥% នៃផលស កើន ១៣,៥% និង ចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធថវិកាដួសមាន ១ ០៤៥ ១៧៥ លានរៀល ស្មើនឹង ២,០២% នៃផលស កើន ១៩,៦%) និង ចំណូលមូលធនក្នុងប្រទេសមាន ៥៧.០០០ លានរៀល ស្មើនឹង ០,១១% នៃផលស កើន ១៨,៨% និង (២) ចំណូលមូលធនក្រៅប្រទេសនឹងប្រមូលបាន ២ ៩៤២ ៤៥០ លានរៀល ស្មើនឹង ៥,៦៩% នៃផលស បើធៀប នឹងច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ ២០១០ កើន ២៤,៥% ដែលក្នុងនោះចំណូលមូលនិធិទ្រទ្រង់ថវិកា មាន ៣៤២ ៤៥០ លានរៀល ស្មើនឹង ០,៦៦% នៃផលស ថយចុះ ៥,៩% និង ចំណូលមូលធនដោយ ហិរញ្ញប្បទានក្រៅប្រទេសមាន ២ ៦០០ ០០០ លានរៀល ស្មើនឹង ៥,០៣% នៃផលស កើន ៣២% ។

៦- ថវិកាឆ្នាំ ២០១១ បានឆ្លុះបញ្ចាំងពីកំណើនចំណូលក្នុងស្រុកថវិកាដួសប្រមូលបាន ១៤,៥% ធៀបនឹង ច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុ សម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ ២០១០ ដែលក្នុងនោះ ចំណូលក្នុងស្រុកជាថវិកាថ្នាក់ជាតិមាន ៦ ៥៥៦ ៦៥២ លានរៀល ស្មើនឹង ១២,៦៨% នៃផលស កើន ១៤,២% និងជាថវិកាភាគធានី-ខេត្តមាន ២៦១ ៩០៧ លានរៀល ស្មើនឹង ០,៥១% នៃផលស កើន ២១,៧% ។ ដើម្បីសម្រេចបានតាមគោលដៅនេះ គឺ (១) ចំណូល

ចរន្តថវិកាថ្នាក់ជាតិនឹងប្រមូលឱ្យបាន ៦ ៤៩៩ ៦៥២ លានរៀល ស្មើនឹង ១២,៥៧% នៃផលស បើធៀបនឹងច្បាប់ ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ ២០១០ កើន ១៤,២% ដែលក្នុងនោះ ចំណូលសារពើពន្ធថ្នាក់ជាតិមាន ៥ ៤៧៦ ៨២៣ លានរៀល ស្មើនឹង ១០,៥៩% នៃផលស កើន ១៣,១% (ចំណូលគយ និងរដ្ឋាករ មាន ២ ៨៩២ ០០០ លានរៀល ស្មើនឹង ៥,៥៩% នៃផលស កើន ១១,២% ចំណូលពន្ធដារមាន ២ ៤១៤ ០០០ លានរៀល ស្មើនឹង ៤,៦៧% នៃផលស កើន ១៦,១% និង ចំណូលសារពើពន្ធថ្នាក់ជាតិផ្សេងៗទៀតមាន ១៧០ ៨២៣ លានរៀល ស្មើនឹង ០,៣៣% នៃផលស កើន ៦,៤%) និង ចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធថ្នាក់ជាតិមាន ១ ០២២ ៨២៩ លានរៀល ស្មើនឹង ១,៩៨% នៃផលស កើន ២០% និង (២) ចំណូលចរន្តរាជធានី-ខេត្តនឹងប្រមូលឱ្យបាន ២៦១ ៩០៧ លានរៀល ស្មើនឹង ០,៥១% នៃផលស បើធៀបនឹងច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ ២០១០ កើន ២១,៧% ដែលក្នុងនោះ ចំណូលសារពើពន្ធរាជធានី-ខេត្តមាន ២៣៩ ៥៦១ លានរៀល ស្មើនឹង ០,៤៦% នៃផលស កើន ២៣,៦% និង ចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធរាជធានី-ខេត្តមាន ២២ ៣៤៦ លានរៀល ស្មើនឹង ០,០៤% នៃផលស កើន ៤% ។

៧- ដើម្បីសម្រេចបានតាមគោលដៅខាងលើ អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ និង អគ្គនាយកដ្ឋានគយ និង រដ្ឋាករកម្ពុជា ត្រូវរៀបចំអនុវត្ត និងតាមដានជាប្រចាំនូវកម្មវិធីប្រមូលចំណូលសារពើពន្ធប្រចាំត្រីមាស ដែលមាន ការបែងចែកលម្អិតទៅតាមខែ ។ បើគិតជាមធ្យមភាគប្រចាំខែ អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារមានកាតព្វកិច្ចប្រមូល ចំណូលពន្ធដែលជាចំណូលថវិកាថ្នាក់ជាតិឱ្យបានជា មធ្យម ២០១ ១៦៧ លានរៀល ក្នុងមួយខែ ។ អគ្គនាយកដ្ឋាន គយ និងរដ្ឋាករកម្ពុជាមានកាតព្វកិច្ចប្រមូលចំណូលពន្ធ និងអាករ ដែលជាចំណូលថវិកាថ្នាក់ជាតិឱ្យបានជាមធ្យម ២៤១ ០០០ លានរៀល ក្នុងមួយខែ និង ចំណូលសារពើពន្ធផ្សេងៗទៀតទាំងថ្នាក់ជាតិ និង រាជធានី-ខេត្តត្រូវ ប្រមូលឱ្យបានជាមធ្យម ៣៤ ១៩៩ លានរៀល ក្នុងមួយខែ ទោះជាការប្រមូលជាក់ស្តែងអាចមានកម្រិតខ្ពស់ ឬ ទាបជាងការគ្រោងទុកបន្តិចបន្តួចទៅតាមស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ ក៏ដោយ ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ កម្មវិធី ប្រមូលចំណូលនេះ ត្រូវមានផែនការសកម្មភាពអនុវត្តលម្អិត និងទៅតាមប្រភេទ និងមាតិកាចំណូលនីមួយៗ ហើយប្រគល់ឱ្យតាមសាខា ទីស្នាក់ការ ឬ/និង មន្ត្រីដែលមានកាតព្វកិច្ច និងការទទួលខុសត្រូវដោយផ្ទាល់ក្នុង ការអនុវត្ត ។

៨- ដើម្បីឱ្យការប្រមូលចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធឆ្នាំ ២០១១ នេះ សម្រេចបានតាមគោលដៅ ក្រសួង- ស្ថាប័ន និងមន្ទីរជំនាញរបស់ខ្លួននៅតាមរាជធានី-ខេត្ត ត្រូវរៀបចំកម្មវិធីប្រមូលចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធ ប្រចាំត្រីមាសដែលមានការ បែងចែកលម្អិតតាមខែ ដោយផ្អែកលើកិច្ចសន្យានៃការជួលទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ កិច្ចសន្យា សម្បទាននានា ចំណូលពីសេវាបង់ថ្លៃ សកម្មភាពអាជីវកម្ម និងសង្វាក់នៃការប្រមូលចំណូលកន្លងមក ព្រមទាំង ដាក់ផែនការសកម្មភាព និងវិធានការអនុវត្តលម្អិត និងទៅតាមប្រភេទ និងមាតិកាចំណូលនីមួយៗ ហើយ ប្រគល់ទៅឱ្យអង្គភាពក្រោមឱវាទនៅរដ្ឋបាលកណ្តាល និងនៅរាជធានី-ខេត្ត ដែលមានកាតព្វកិច្ច និងការទទួល

ខុសត្រូវដោយផ្ទាល់ក្នុងការអនុវត្ត ។ អង្គភាពប្រមូលចំណូលត្រូវធ្វើការតាមដាន និងជំរុញជាប្រចាំនូវការអនុវត្ត កម្មវិធីប្រមូលចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធប្រចាំត្រីមាស និង វិវេកវិធានការទាន់ពេលវេលា ក្នុងករណីចាំបាច់ ជាពិសេសត្រូវគោរព និង អនុវត្តតាមបទបញ្ជារបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ស្តីពីការពង្រឹងការគ្រប់គ្រងចំណូលមិនមែន សារពើពន្ធលេខ ០៤ បប ចុះថ្ងៃទី ១៥ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០០៦ ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ ដើម្បីឱ្យការអនុវត្តកម្មវិធីប្រមូល ចំណូលប្រចាំត្រីមាសសម្រេចបានប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់ អង្គភាពនីមួយៗត្រូវធ្វើការតាមដាន និងត្រួត ពិនិត្យជាប្រចាំ (ប្រចាំថ្ងៃ ប្រចាំសប្តាហ៍ ប្រចាំខែ និង ប្រចាំត្រីមាស) លើលទ្ធផលសម្រេចបាន ដើម្បីរក វិធានការទាន់ពេលវេលាក្នុងករណីចាំបាច់ ព្រមទាំងធ្វើរបាយការណ៍អនុវត្តចំណូលប្រចាំសប្តាហ៍ ប្រចាំខែ និង ប្រចាំត្រីមាស ស្តីពីការអនុវត្តចំណូលរបស់ខ្លួនសម្រាប់ដាក់ជូនគណៈរដ្ឋមន្ត្រីពិនិត្យ និង មានវិធានការ តាមរយៈ រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ដោយលើកឡើងពីលទ្ធផលដែលសម្រេចបាន និង ចំណុចខ្វះខាត ដែល បានកត់សំគាល់ ព្រមទាំងលើកឡើងនូវសំណូមពរ និង អនុសាសន៍ដើម្បីកែលម្អ និងបង្កើនប្រសិទ្ធភាពប្រមូល ចំណូល ។ ជាមួយនេះ នឹងបន្តអនុវត្តវិធានការកៀរគរចំណូល និងវិធានការតឹងទារបំណុល តាមរយៈក្រុមការងារ ទាំង ៥ របស់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ពីរវិស័យ និង ពីមុខសញ្ញាចំណូលដែលមានសក្តានុពលមួយចំនួន រួម មាន៖ (១)- ចំណូលពីការជួលទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ និង ឯកជនភារូបនីយកម្ម (២)- ចំណូលពីដីសម្បទានសេដ្ឋកិច្ច ការជួលវិនិយោគកោះ សម្បទានលើហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធនានា និង ទីតាំងផ្សេងទៀត (៣)- ចំណូលពីវិស័យ ប្រៃសណីយ៍ ទូរគមនាគមន៍ លិខិតឆ្លងដែន ទិដ្ឋាការ និង វិស័យអាកាសចរស៊ីវិល (៤)- ចំណូលពីសហគ្រាស សាធារណៈ គ្រឹះស្ថានសាធារណៈ កូតានាំចេញ និង សម្បទានរ៉ែផ្សេងៗ និង (៥)- ចំណូលពីប្រេង និង ឧស្ម័ន ។

៩- លើសពីនេះទៅទៀត ដើម្បីធានាការប្រមូលចំណូលតាមគោលនយោបាយខាងលើនេះ ជាពិសេស ក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃកម្មវិធីកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុបានដាក់ចេញ នូវបណ្តាវិធានការមួយចំនួនដូចខាងក្រោម ៖

ទីមួយ- ការពង្រឹងសមត្ថភាពរបស់រាបស់សម្រាប់គ្រប់គ្រង និង ប្រមូលចំណូល:

- បញ្ឈប់ការរៀបចំ និង ដាក់ឱ្យអនុវត្តនូវបង្កាន់ដៃបង់ប្រាក់មួយដែលឯកភាព សម្រាប់ប្រើប្រាស់ក្នុងការ ចុះបញ្ជី និង តាមដានការគ្រប់គ្រងលើការប្រមូលចំណូលគ្រប់ប្រភេទ ។
- បន្តជំរុញការរៀបចំយន្តការ និង ការណែនាំឱ្យអនុវត្តយ៉ាងម៉ឺងម៉ាត់ និង ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព នូវរាល់គោលការណ៍ច្បាប់ បទបញ្ជា និង វិន័យលើការប្រមូលចំណូលថវិកាថ្នាក់ជាតិគ្រប់ប្រភេទ ជាពិសេស ចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធ ។
- បន្តជំរុញការសិក្សាស្វែងរកជំរើស និងយន្តការក្នុងការបង្កើនការប្រមូល ការពង្រីកមូលដ្ឋាន និង ការគ្រប់គ្រងចំណូល ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ពិសេសចំណូលពីប្រភពធនធានធម្មជាតិ ដូចជាប្រេង រ៉ែ និង ឧស្ម័ន ។ រាជរដ្ឋាភិបាលបន្តជំរុញ ការបង្កើនសមត្ថភាពរបស់ខ្លួនក្នុងការគ្រប់គ្រងរបស់ដែលហៅថា «ចំណាយ របស់ក្រុមហ៊ុនក្នុងការរុករក និង អភិវឌ្ឍន៍អាជីវកម្ម ប្រេង រ៉ែ និងឧស្ម័ន» ដើម្បីធានាថា ការគណនា និងការ

គ្រប់គ្រងចំណូលដែលបានមកពីប្រេង រ៉ែ និងឧស្ម័ន ត្រូវបានគណនា និង គ្រប់គ្រងឈរលើមូលដ្ឋានស្មោះត្រង់ ច្បាស់លាស់ និងត្រឹមត្រូវ ។

- ជំរុញបញ្ឈប់ការកសាងគោលនយោបាយចំណូលរយៈពេលមធ្យម និង ដាក់ឱ្យអនុវត្ត ដើម្បីបង្កើន សមត្ថភាព និងសុក្រិតភាពនៃការព្យាករណ៍ចំណូល សំដៅធានានិរន្តរភាព និង ស្ថិរភាពនៃហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ក៏ដូចជា ម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច ព្រមទាំងការធ្វើសមាហរណកម្មនៃការកៀរគរធនធានថវិកាសំដៅបម្រើឱ្យការរៀបចំ ក្របខ័ណ្ឌចំណាយរយៈពេលមធ្យម ។

- បន្តជំរុញការអនុវត្ត ព្រមទាំងបង្កើនសុក្រិតភាព និង ប្រសិទ្ធភាពនៃ *ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកា* ដែលជាឧបករណ៍ដ៏សំខាន់សម្រាប់ការធ្វើសមាហរណកម្មចំណូល និង ចំណាយទាំងក្នុង និង ក្រៅប្រទេសសម្រាប់ រយៈពេលមធ្យមទៅក្នុងដំណើរការ នៃការកសាងថវិកាឯកភាពមួយ ដើម្បីបង្កើនភាពគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ និង ជាបណ្តើរៗធានាបានការផ្សារភ្ជាប់ថវិកាទៅនឹងគោលនយោបាយ ។

- បន្តជំរុញការកំណត់ឱ្យបានច្បាស់លាស់នូវបំណុលពន្ធ និង បំណុលនៃចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធ ដើម្បីរៀបចំផែនការប្រមូល និងអនុវត្តវិធានការតឹងទារឱ្យមានប្រសិទ្ធភាព ។

- បន្តជំរុញការបង្កើតក្របខ័ណ្ឌ សម្រាប់កៀរគរ និង បែងចែកចំណូលទៅតាមគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់រដ្ឋបាល និង ផ្តល់ការណែនាំដល់ការកសាងវិធានការសំដៅបង្កើនធនធាននៅតាមរាជធានី- ខេត្ត និង ឃុំ- សង្កាត់ ក្រោម កម្មវិធីវិសហមជ្ឈការសារពើពន្ធ ។

- បន្តជំរុញពង្រឹងការងារសវនកម្ម ទាំងសវនកម្មផ្ទៃក្នុងរបស់ក្រសួង- ស្ថាប័ន ទាំងការងារអធិការកិច្ច របស់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ លើការពង្រឹងការគ្រប់គ្រង និងការប្រមូលចំណូល ។

ទីពីរ- ការកៀរគរចំណូលផ្នែកគយ និង រដ្ឋាករ:

- បន្តជំរុញការរៀបចំឱ្យបានចប់សព្វគ្រប់នូវលិខិតបទដ្ឋាននានា ដើម្បីជំរុញការអនុវត្តច្បាប់ស្តីពីគយ ពិសេសបន្តជំរុញការអនុវត្តជាប្រព័ន្ធនូវយុទ្ធសាស្ត្រ និង កម្មវិធីការងារកំណែទម្រង់ និង ទំនើបកម្មរបស់ អគ្គនាយកដ្ឋានគយ និងរដ្ឋាករកម្ពុជា ឆ្នាំ២០០៩-២០១៣ ក្នុងក្របខ័ណ្ឌកម្មវិធីកំណែទម្រង់ការគ្រប់គ្រង ហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈដំណាក់កាលទី ២ ។

- ជំរុញប្រសិទ្ធភាពអនុវត្តគោលនយោបាយនៃកិច្ចសម្រួលពាណិជ្ជកម្ម តាមរយៈការគ្រប់គ្រងហានិភ័យ និងបន្តកែលម្អនីតិវិធីក្នុងការគ្រប់គ្រងអ្នកនាំទំនិញចេញ-ចូល ដោយតម្រូវឱ្យមានការរៀបចំជា ក្រុមហ៊ុននាំចេញ- នាំចូល និង ក្រុមហ៊ុនដើងសារច្បាស់លាស់ ដើម្បីធានានូវតម្លាភាព និង ភាពងាយស្រួលក្នុងការត្រួតពិនិត្យ និង ក្នុងការយកពន្ធ និង អាករផ្សេងៗ ជាពិសេសការអនុវត្តយន្តការសវនកម្ម ក្រោយពេលបញ្ចេញទំនិញពីគយ ដើម្បីរក្សាគុណភាពរវាងកិច្ចសម្រួលពាណិជ្ជកម្ម ជាមួយនឹងប្រសិទ្ធភាពនៃការប្រមូលចំណូលពន្ធ អាករគយ និង

ការលើកកម្ពស់អនុលោមភាពច្បាប់ កាត់បន្ថយការជ្រាបចេញនូវទំនិញពន្ធ អាស្រ័យ បន្ទុករដ្ឋ ចូលទីផ្សារក្នុងស្រុក និងការរំលោភបំពានរបបព្យួរពន្ធផ្សេងៗទៀត ។

- បន្តរៀបចំកែលម្អនិងដាក់ឱ្យអនុវត្តនូវវិធានការសម្រួលចាត់តាំងថ្មីរបស់អគ្គនាយកដ្ឋានគយ និង រដ្ឋាករ កម្ពុជា ។

- បន្តជំរុញការអនុវត្តវិធានការតឹងរឹងក្នុងការបង្កើនចំណូលពន្ធគយរួមមាន៖

▪ បន្តពង្រឹងការអនុវត្តបណ្តាវិធានការទប់ស្កាត់ និង បង្ក្រាបអំពើរត់គេចពន្ធ ដោយសហការ យ៉ាងជិតស្និទ្ធ ជាមួយនឹងកងយោធពលខេមរភូមិន្ទ កងកម្លាំងនគរបាល អង្គភាពប្រឆាំងអំពើពុករលួយ និង អាជ្ញាធរដែនដី ។ គណៈកម្មាធិការបង្ក្រាបអំពើរត់ពន្ធ ត្រូវបន្តពង្រឹងការអនុវត្តការងាររបស់ខ្លួនឱ្យកាន់តែខ្លាំងក្លា និង ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពថែមទៀតក្នុងការទប់ស្កាត់ និង បង្ក្រាបអំពើរត់គេចពន្ធ ។ ក្នុងការអនុវត្តភារកិច្ចនេះត្រូវ យកចិត្តទុកដាក់ ជាពិសេសលើវិធានការកែលម្អផែនការសកម្មភាពបង្ក្រាបអំពើរត់ពន្ធ ដោយផ្តោតលើមុខទំនិញ មួយចំនួនដែលមានវេទយិតភាព ដូចជា គេលសិលា យានយន្ត បរិក្ខារអេឡិចត្រូនិច និងបណ្តាទំនិញមាន វេទយិតភាពចំណូលអោយមានប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់ ជាពិសេសនៅតាមតំបន់សមុទ្រ និងនៅចុងទី រួមទាំងការជំរុញ ការដាក់អោយដំណើរការពេញលេញនូវអង្គភាពនាវាចរណ៍គយ ព្រមទាំងការដាក់ចេញនូវនីតិវិធីត្រួតពិនិត្យថ្មី ។

▪ បន្តពង្រឹងការសហការជាមួយអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារក្នុងការចែករំលែក និង ផ្លាស់ប្តូរព័ត៌មាន រួមទាំងការប្រើប្រាស់មធ្យោបាយអេឡិចត្រូនិចស្តីពីសហគ្រាសធំៗ ដើម្បីពង្រឹងវិន័យ និង កាតព្វកិច្ចពន្ធដារ ។ ជាមួយគ្នានេះដែរ អគ្គនាយកដ្ឋានគយ និងរដ្ឋាករកម្ពុជា នឹងផ្តល់ព័ត៌មានពីការនាំចូលទំនិញ មកអគ្គនាយកដ្ឋាន ពន្ធដារអោយបានទៀតទាត់ និងរៀងរាល់ខែ បន្ទាប់ពីក្រុមហ៊ុនបាននាំចូល ។

▪ បន្តរិះរក និងដាក់ឱ្យអនុវត្តនូវវិធានការច្បាស់លាស់ និងទន់ភ្លន់ លើមុខទំនិញមួយចំនួន ដើម្បី រក្សាប្រភពចំណូល ។

▪ ជំរុញកែលម្អលទ្ធភាពនីតិវិធី នៃការគ្រប់គ្រងផលិតផលគេលសិលានាំចូលអោយមានភាពច្បាស់ លាស់ងាយស្រួលក្នុងការកំណត់មុខសញ្ញាលើស និងការបង្ក្រាបកណ្តាលទី និងចុងទី រួមមានការគ្រប់គ្រងផ្សេងៗនៃ ការគ្រប់គ្រងលិខិតដឹកជញ្ជូន និងការតម្រូវអោយចែកចាយតែតាមស្ថានីយ៍ដែលមានម៉ាកសញ្ញាក្រុមហ៊ុននាំចូល ស្របច្បាប់នូវផលិតផលទាំងនេះតែប៉ុណ្ណោះ ។ អគ្គនាយកដ្ឋានគយ និងរដ្ឋាករកម្ពុជា និងអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ នឹងសហការជាមួយស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ដើម្បីចុះធ្វើការត្រួតពិនិត្យការលក់ប្រេងនៅតាមស្ថានីយ៍លក់ប្រេង ដែលមិន មានដាក់ស្លាកសញ្ញា ។

▪ ជំរុញដាក់អោយអនុវត្តនូវគោលនយោបាយជាតិ ពាក់ព័ន្ធនឹងការងារទប់ស្កាត់ និងបង្ក្រាបអំពើ រត់ពន្ធអោយបានឆាប់ ជាពិសេសកំណត់អោយបានច្បាស់លាស់នូវតួនាទី ភារកិច្ច ដែនសមត្ថកិច្ច និងការគ្រប់គ្រង មន្ត្រីពជការគយ ដែលទទួលបន្ទុកការងារទប់ស្កាត់ និងបង្ក្រាបអំពើរត់ពន្ធគ្រប់ថ្នាក់ ។

- បន្តអនុវត្តយ៉ាងម៉ឺងម៉ាត់នូវវិធានការពង្រឹងស្ថាប័នគយ និង រដ្ឋាករ មានជាអាទិ៍: បន្តការបណ្តុះបណ្តាល និង ការបង្កើនសមត្ថភាពវិជ្ជាជីវៈ ការបំបាត់ឧបករណ៍ការងារ និង សីលធម៌របស់មន្ត្រីគយ ដើម្បីពង្រឹងសមត្ថភាពស្ថាប័ន និង រដ្ឋបាលគយឱ្យបានរឹងមាំ ។

- ពិនិត្យស៊ីជម្រៅគោលនយោបាយពន្ធ អាករគយ ឈានទៅកែសម្រួលអាករលើការនាំចេញ- នាំចូលមួយចំនួន ជាពិសេសយានយន្ត កៅស៊ូកែច្នៃ និងទំនិញរលើបផ្សេងទៀត ដើម្បីរក្សាតុល្យភាពចំណូលដែលបាត់បង់ដោយការបញ្ចុះអត្រាពន្ធគយ តាមស្មារតីនៃកិច្ចព្រមព្រៀងពាណិជ្ជកម្មសេរីនានា ក៏ដូចជាឈានទៅកាត់បន្ថយអំពើរត់ពន្ធ តាមរយៈការកាត់បន្ថយគំនាត់តម្លៃទំនិញរលើបលក់វាយតំបន់ព្រំដែនជាមួយប្រទេសជិតខាង ។

- បន្តចាត់វិធានការបន្ថែមទៀត ដើម្បីជំរុញឱ្យម៉ូតូដែលបានធ្វើស្ថិតិរួចហើយប្រមាណ ២០ ម៉ឺនគ្រឿងមកបង់ពន្ធនាំចូលឱ្យបានទាន់ពេលវេលា ។ ជាមួយគ្នានេះដែរ អគ្គនាយកដ្ឋានគយ និងរដ្ឋាករកម្ពុជានឹងធ្វើការសិក្សា អំពីការយកពន្ធលើការនាំចូលប្រេង ព្រោះការប្រើប្រាស់ប្រេងបច្ចុប្បន្នមិនមែនពាក់ព័ន្ធតែម្ចាស់រថយន្ត ឬម៉ូតូប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែវាប៉ះពាល់ដល់ប្រសិទ្ធភាពនៃសេដ្ឋកិច្ចទាំងមូល ជាពិសេសការប្រើប្រាស់ប្រេងសម្រាប់ការស្រោចស្រពដំណាំស្រូវតែម្តង ។

- បន្តពង្រឹង និង ពង្រីកការអនុវត្តស្វ័យប្រវត្តិកម្មនីតិវិធីគយ និង យន្តការគ្រប់គ្រងហានិភ័យ ដើម្បីកែលម្អប្រព័ន្ធការងារ បង្កើនប្រសិទ្ធភាពនៃកិច្ចប្រតិបត្តិការ និង លើកកម្ពស់គុណភាពសេវាកម្មជូនដល់អតិថិជន ។

- បន្តពង្រឹងការងារអភិបាលកិច្ចរបស់អគ្គនាយកដ្ឋានគយ និងរដ្ឋាករកម្ពុជា អោយបំពេញការងារប្រកបដោយការទទួលខុសត្រូវ និងស្មារតីលះបង់ ដោយឈរលើមូលដ្ឋានច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិជាធរមាន រាប់បញ្ចូលទាំងលទ្ធភាពដាក់ទណ្ឌកម្មចំពោះមន្ត្រីគយ និងរដ្ឋាករមានសមត្ថកិច្ច ដែលយុបយិត ធ្វេសប្រហែស ឬគ្មានសមត្ថភាពបណ្តែតបណ្តោយអោយមានការរត់ពន្ធ ។

ទីបី- ការរៀបចំចំណូលពន្ធដារ:

- ជំរុញការអនុវត្តជាប្រព័ន្ធនូវកម្មវិធីកែលម្អគោលនយោបាយ និងពង្រឹងរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ក្នុងក្របខ័ណ្ឌកម្មវិធីកំណែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈដំណាក់កាលទី២ ។

- បន្តជំរុញការរៀបចំក្របខ័ណ្ឌគតិយុត្ត ដើម្បីអនុវត្តការប្រមូលពន្ធលើអចលនទ្រព្យ ក្នុងឆ្នាំ២០១១នេះ

- បន្តពង្រឹងការអនុវត្តកម្មវិធីកែលម្អរចនាសម្ព័ន្ធ ជាពិសេស ការពង្រឹងការអនុវត្តតួនាទី ភារកិច្ច និងប្រតិបត្តិការរបស់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ ស្របតាមប្រកាសស្តីពីការរៀបចំ និង ប្រព្រឹត្តទៅនៃអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ ។

- បន្តបញ្ចប់ការកសាង និង ចាប់ផ្តើមអនុវត្តផែនការយុទ្ធសាស្ត្របច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាន ជាពិសេស ខាងផ្នែកប្រមូលពន្ធ ដូចជាការផ្តល់សេវាជូនអ្នកបង់ពន្ធ ការធ្វើសវនកម្ម និង ការត្រួតពិនិត្យប្រទាក់ក្រឡាគ្នា ។

- បន្តពង្រឹងការអនុវត្តឱ្យបានគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ និង ឱ្យបានម៉ឺងម៉ាត់នូវរាល់បទប្បញ្ញត្តិទាំងឡាយនៃច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធ (ពន្ធដារ) និង វិសោធនកម្មទាំងឡាយនៃច្បាប់នេះ ។

- បន្តអនុវត្តគោលនយោបាយពង្រីកមូលដ្ឋានយកពន្ធ តាមរយៈការពង្រីក និង ពង្រឹងការអនុវត្តរបបពិតនៅតាមបណ្តាអាជីវកម្ម-ខេត្ត និង បន្តពង្រឹងសវនកម្មលើអ្នកបង់ពន្ធតាមរបបម៉ៅការ អោយជិតទៅនឹងការលក់ជាក់ស្តែង ។

- បន្តបណ្តុះបណ្តាល និង បង្កើនសមត្ថភាពវិជ្ជាជីវៈ និង សីលធម៌របស់មន្ត្រីពន្ធដារ ដើម្បីពង្រឹងសមត្ថភាពស្ថាប័ន និង រដ្ឋបាលពន្ធដារឱ្យបានរឹងមាំក្នុងគោលដៅគ្រប់គ្រងឱ្យបានល្អនូវអ្នកបង់ពន្ធនិង មធ្យមព្រមទាំងធ្វើការជ្រើសរើសមន្ត្រីថ្មីបន្ថែមទៀត ។ មន្ត្រីដែលត្រូវជ្រើសរើស គឺមូលដ្ឋានណាខ្លះមន្ត្រីបម្រើការងារត្រូវជ្រើសរើសសិស្ស ឬនិស្សិតដែលមានសញ្ញាបត្រចាប់ពីមធ្យមសិក្សាបត្រភាគទី២ឡើងទៅ ហើយមានអាយុដ្ឋានស្ថិតនៅទីនោះ ។

- ជំរឿនអ្នកជាប់ពន្ធនៅតាមអាជីវកម្ម-ខេត្ត ក្នុងនោះមានជំរឿនសហគ្រាស យានយន្ត អចលនទ្រព្យ និងដីធ្លីមិនបានប្រើប្រាស់ សំដៅពង្រីកមូលដ្ឋានជាប់ពន្ធ ប្រមូលពន្ធអោយអស់លទ្ធភាព ។

- រៀបចំអនុវត្តច្បាប់ធរមាន ដោយរៀបចំលិខិតបទដ្ឋាន ដើម្បីដាក់អោយអនុវត្តបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់ស្តីពីពន្ធលើអចលនទ្រព្យ បទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធលើប្រាក់ចំណេញមូលធន និងបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធលើភតិសន្យា

- រៀបចំគោលនយោបាយសារពើពន្ធ ក្នុងនោះមានការរៀបចំ គម្រោងនិស្សិតស្តីពីការចៀសវាងការយកពន្ធត្រួតគ្នា ច្បាប់ស្តីពីពន្ធលើប្រតិបត្តិការប្រេងកាត និងឧស្ម័ន ច្បាប់ស្តីពីពន្ធលើប្រតិបត្តិការធនធានរ៉ែជាអាទិ៍មាន រ៉ែមាស និងលោហធាតុ និងក្នុងថ្ងៃមានតម្លៃដទៃទៀត និង ថ្ម ខ្សាច់ ដី ។

- អប់រំពន្យល់ណែនាំ ដោយផ្ទាល់ និងតាមរយៈការផ្សព្វផ្សាយសេចក្តីជូនដំណឹង និងសៀវភៅណែនាំនានា ដើម្បីអោយអ្នកជាប់ពន្ធបានយល់ច្បាស់លាស់ពីកាតព្វកិច្ចរបស់ខ្លួន គោរពប្រតិបត្តិច្បាប់ពន្ធដារល្អប្រសើរ ដោយស្ម័គ្រចិត្ត និងបង់ប្រាក់ពន្ធបានត្រឹមត្រូវ ។

- អនុវត្តវិធានការបង្កំ ក្នុងនោះមានការធ្វើសវនកម្ម និងការទារបំណុលពន្ធ ដែលត្រូវបន្តវិធានការតឹងទារបំណុលពន្ធអោយបានខ្លាំងក្លាចំពោះអ្នកជាប់ពន្ធដែលជំពាក់បំណុលពន្ធច្រើន ហើយមិនអើពើអំពីការទូទាត់អោយជ្រុះស្រឡះ ។ វិធានការតឹងទារដែលអគ្គនាយកដ្ឋាននឹងកំពុងបន្តអនុវត្ត រួមមាន:

- សហការជាមួយរតនាគារជាតិ និងធនាគារ អោយឃាត់ទុកគណនីអ្នកជំពាក់បំណុលពន្ធ
- ស្នើសុំកិច្ចសហការពីអគ្គនាយកដ្ឋានគយ និងរដ្ឋាករកម្ពុជា បញ្ឈប់ប្រតិបត្តិនាំចេញ- នាំចូលចំពោះអ្នកជំពាក់បំណុលពន្ធដែលមានសកម្មភាពនាំចេញ- នាំចូល
- ស្នើសុំអោយក្រុមប្រឹក្សាអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា ធ្វើការព្យួរការពិនិត្យឯកសារវិនិយោគរបស់សហគ្រាសដែលជំពាក់បំណុលពន្ធ
- ព្យួរទុកការផ្ទេរកម្មសិទ្ធិកាន់កាប់អចលនទ្រព្យ

▪ ដំណើរការក្តីបំណុលពន្ធនៅតុលាការចំពោះសហគ្រាសជួសមួយចំនួន ។ល។

- បន្តធ្វើការសិក្សាអំពីវិធានណែនាំបន្ត និង លទ្ធភាពវិសោធនកម្មបន្តលើច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធ (ពន្ធដារ) និង បណ្តាច្បាប់ពាក់ព័ន្ធក្នុងគោលដៅបង្កើនចំណូលវិភាគពិ ដែលក្នុងនោះនឹងពិចារណាធ្វើ វិសោធនកម្មមាត្រា ២ អនុក្រឹត្យលេខ ១៥ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ១៩៩៩ ស្តីពីអាករលើតម្លៃបន្ថែម ដើម្បីបញ្ចុះផលរយ និងបង្កើនចំនួនអ្នកជាពន្ធ តាមរបបឆ្លើយប្រកាសអាចបានច្រើន ។

- ធ្វើការរួមចំណែកលើការលក់និយម ហូបចុក និងសេវាកម្មផ្សេងៗ ដែលមិនមែនជាសកម្មភាព ឬជា មុខរបរបស់ក្រុមប្រឹក្សាស៊ីណូ ។

- បន្តពង្រឹងការងារអភិបាលកិច្ចរបស់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ .

ទីបួន- ការពង្រឹងការគ្រប់គ្រងវិង ការកៀរគរចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធ:

- បង្កើតការអនុវត្តឱ្យមានប្រសិទ្ធភាពនូវច្បាប់ និង លិខិតបទដ្ឋានទាំងឡាយពាក់ព័ន្ធនឹងការគ្រប់ គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ ពិសេសបទបញ្ជារបស់នាយករដ្ឋមន្ត្រីលេខ ០២ បប ចុះថ្ងៃទី ១៣ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០០៥ ស្តីពី ការពង្រឹងការគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ ។

- ពង្រឹងការគ្រប់គ្រងសហគ្រាសសាធារណៈ ពិសេសការបង់រន្ធ និង ការបង់ពន្ធលើប្រាក់ចំណេញ ជូនរដ្ឋ ។

- បង្កើតការអនុវត្តឱ្យមានប្រសិទ្ធភាពនូវច្បាប់ និង លិខិតបទដ្ឋានទាំងឡាយពាក់ព័ន្ធនឹងការប្រមូល ចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធ ពិសេសបទបញ្ជារបស់នាយករដ្ឋមន្ត្រីលេខ ០៤ បប ចុះថ្ងៃទី ១៥ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០០៦ ស្តីពីការពង្រឹងការគ្រប់គ្រងចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធ ។

• រន្ធស្រាវជ្រាវ និង កំណត់ឱ្យបានច្បាស់នូវបំណុលពាក់ព័ន្ធនឹងចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធ ហើយបន្ត ជំរុញការអនុវត្តនូវផែនការសកម្មភាព និង បណ្តាវិធានការ ដើម្បីតឹងទារបំណុលទាំងអស់នេះ តាមគ្រប់មុខសញ្ញា ទាំងអស់ ។ ក្នុងនេះ ត្រូវផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់ ជាពិសេសទៅលើការគ្រប់គ្រងចំណូលពីអាកាសចរស៊ីវិល រាល់ពិស័យទេសចរណ៍ ចំណូលទិដ្ឋាការ និង ចំណូលពីការជួលរោងចក្រ សហគ្រាស និង ទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ ផ្សេងៗទៀត ។

- បន្តជំរុញដើម្បីបញ្ចប់ការងារធ្វើបញ្ជីសារពើភ័ណ្ឌទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋទាំងអស់ ហើយចាប់ផ្តើមធ្វើបញ្ជី សារពើភ័ណ្ឌដីរបស់រដ្ឋជាបណ្តើរៗ ដើម្បីពង្រឹងការគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ និង ការប្រមូលចំណូល ។

- បន្តពង្រឹងការគ្រប់គ្រងចំណូលពីផលទុនប្រៃសណីយ៍ និង ទ្វេភាគីនាគមន៍ តាមរយៈការពង្រឹង យន្តការតឹងទារចំណូល ដោយតម្រូវឱ្យក្រុមហ៊ុនទូរស័ព្ទទាំងអស់ បង់ចំណូលដោយត្រង់ទៅក្នុងគណនីរបស់

រាជរដ្ឋាភិបាលនៅធនាគារជាតិ ហើយក្រសួងប្រៃសណីយ៍ និង ទូរគមនាគមន៍ត្រូវសហការជាមួយក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ក្នុងការត្រួតពិនិត្យ និង ផ្ទៀងផ្ទាត់ការបង់ចំណូលនេះ ។

- បន្តជំរុញការអនុវត្តការផ្តល់វិញ្ញាបនបត្រវិជ្ជាជីវៈ និង ការអនុញ្ញាតលើការប្រកបសេវាកម្មវាយតម្លៃ និង ការជួញដូរអចលនវត្ថុ ដើម្បីពង្រឹងការគ្រប់គ្រងទីផ្សារ និង ការប្រមូលពន្ធ ។

- បន្តចុះសិក្សា និង ស្រាវជ្រាវរាល់បំណុលទាំងអស់ ដើម្បីរៀបចំគោលការណ៍ និង នីតិវិធីតឹងទារ ឬ ដោះស្រាយ តាមផ្លូវច្បាប់ចំពោះបំណុលរ៉ាំរ៉ៃ ។ ពិសេស កំណត់ឱ្យបានច្បាស់នូវបំណុលពាក់ព័ន្ធនឹងចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធ ហើយបន្តជំរុញការអនុវត្តនូវផែនការសកម្មភាព និង បណ្តាវិធានការ ដើម្បីតឹងទារបំណុលទាំងអស់នេះតាមគ្រប់មុខសញ្ញាទាំងអស់ តាមរយៈក្រុមការងារទាំង ៥ ។ ក្នុងនេះ ត្រូវផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់ជាពិសេសទៅលើការគ្រប់គ្រងចំណូលពីអាកាសចរស៊ីវិល ចំណូលពីវិស័យទេសចរណ៍ ចំណូលទិដ្ឋាការ និង ចំណូលពីការជួលរោងចក្រសហគ្រាស និង ទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋផ្សេងៗទៀត ។

- បន្តរៀបចំយន្តការ និង ដាក់ចេញនូវវិធានការដើម្បីពង្រឹងក្របខ័ណ្ឌច្បាប់ និង ស្ថាប័ន សម្រាប់ការគ្រប់គ្រង និង ប្រមូលចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធ ។

- បន្តពង្រឹងការគ្រប់គ្រងឯកជនការូបនីយកម្មនៃទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋឱ្យស្របទៅតាមច្បាប់ និង បទប្បញ្ញត្តិជាធរមាន ។

- បន្តអនុវត្តប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពនូវវិធានការពង្រឹងការប្រមូលចំណូលពីការជួល ឬ លក់អចលនទ្រព្យ ការពង្រឹងនៃការគ្រប់គ្រងសហគ្រាសសាធារណៈ ព្រមទាំងពង្រឹងការគ្រប់គ្រងចំណូលពីធនធានធម្មជាតិគ្រប់ប្រភេទ ។

- ពង្រឹងក្របខ័ណ្ឌច្បាប់ក្នុងការគ្រប់គ្រង និងត្រួតពិនិត្យសកម្មភាពអាជីវកម្មកាស៊ីណូ និងអាជីវកម្មរណបដទៃទៀត ដូចជាអាជីវកម្មកម្រៃជើងសារ (Rolling) អាជីវកម្មល្បែងភ្នាល់បាល់ ល្បែងភ្នាល់បក្សី (ដល់មាន) ប្រណាំងសេះ ល្បែងភ្នាល់ផ្សេងៗ អាជីវកម្មល្បែងតាម internet និង អាជីវកម្មដទៃទៀត ដែលស្ថិតនៅក្នុងបរិវេណកាស៊ីណូ និង បានទទួលការឯកភាពពីរាជរដ្ឋាភិបាលរួចហើយ ព្រមទាំងបង្កើនការយកពន្ធពីអាជីវកម្មរណបទាំងនោះអោយអស់ពីសក្តានុពល ដើម្បីធានានូវកំណើនចំណូលពីវិស័យនេះ ។

- រៀបចំដាក់ឱ្យអនុវត្តបង្កាន់ដៃបង់ប្រាក់មួយដែលឯកភាព

- បន្តជំរុញការអនុវត្តប្រព័ន្ធដែលផ្តល់អំណាចដល់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ក្នុងការអនុម័តជាចុងក្រោយលើរាល់កិច្ចព្រមព្រៀង និង កិច្ចសន្យាសម្បទានគ្រប់ប្រភេទ ដើម្បីបង្កើនចំណូលពីសម្បទានរបស់រដ្ឋ និង ដើម្បីការពារផលប៉ះពាល់ជាអវិជ្ជមានដល់ថវិកាជាតិ ។

- ផ្ដោតការយកចិត្តទុកដាក់លើការគ្រប់គ្រង និង ពង្រឹងយន្តការប្រមូលចំណូលពីភាស៊ីគ្រប់ប្រភេទ និង សក្តានុពល ។
- យកចិត្តទុកលើការកាតព្វកិច្ចបង់ភាគលាភនៃប្រាក់ចំណេញជូនរដ្ឋ ចំពោះសហគ្រាសសាធារណៈ មួយចំនួន និងពង្រឹងយន្តការគ្រប់គ្រងគ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាលមួយចំនួន ដែលមានចំណូល ប៉ុន្តែប្រើប្រាស់ ថវិការដ្ឋ ដូចជាសកលវិទ្យាល័យ និងមន្ទីរពេទ្យរដ្ឋមួយចំនួន ។
- ពង្រឹងសមត្ថភាពស្ថាប័ន និងមន្ត្រីដែលទទួលបន្ទុកការងារប្រមូលចំណូល ។

ខ- ការអនុវត្តចំណាយថវិកា

១០- ដើម្បីធានាដល់ការអនុវត្តថវិកាឆ្នាំ ២០១១ ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និង សម្រេចបានតាមគោលដៅ នៃ **ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ** ជាពិសេស ដើម្បីបម្រើឱ្យការអនុវត្ត **យុទ្ធសាស្ត្រចក្ខុវិស័យ ជំនាក់ភាសនី ២** របស់រាជរដ្ឋាភិបាល ការគ្រប់គ្រងចំណាយត្រូវបន្តពង្រឹងបន្ថែមទៀត និង ត្រូវពង្រឹង ការគោរពច្បាប់ស្តីពីប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ និងច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុ ជាពិសេសការគោរពឱ្យបានដាច់ខាតនូវ វិន័យថវិកាទាំង ១១៦ ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ ត្រូវបន្តពង្រឹងការអនុវត្តអភិបាលកិច្ចលក្ខណៈអនុវត្តថវិកា និង ការគ្រប់គ្រងថវិកា ជាពិសេស ការអនុវត្តឱ្យបានម៉ឺងម៉ាត់នូវរាល់ការកែលម្អលើការអនុវត្តថវិកា ក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃ កម្មវិធីកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ។

ខ.១- ការរៀបចំ និង ការអនុវត្តកម្មវិធីចំណូល-ចំណាយ

១១- ដើម្បីឱ្យការអនុវត្តថវិកាប្រកបដោយភាពជឿទុកចិត្តបាន និង ប្រព្រឹត្តទៅដោយរលូន ជាពិសេស ដើម្បីធានាការឆ្លើយតបទៅនឹងតម្រូវការចំណាយជាក់ស្តែងឱ្យទាន់ពេលវេលា ប្រកបដោយភាពស័ក្តិសិទ្ធិ និង ប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់គ្រប់ក្រសួង-ស្ថាប័ន និង មន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្តទាំងអស់ ត្រូវរៀបចំគម្រោងកម្មវិធីចំណូល-ចំណាយប្រចាំត្រីមាសសម្រាប់រយៈពេលពេញ ១ ឆ្នាំ ដែលមានបែងចែកលម្អិតទៅតាមខែ និង ទៅតាមគម្រោង ដែលរៀបចំឡើងដោយក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ (នាយកដ្ឋានថវិកា និង នាយកដ្ឋានរដ្ឋបាលនិងហិរញ្ញវត្ថុ) ដោយឈរលើមូលដ្ឋាននៃតម្រូវការចំណាយជាក់ស្តែង (តាមប្រតិទិននៃផែនការសកម្មភាពការងារ និង ផែនការ លទ្ធកម្ម) និង ក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃឥណទានដែលត្រូវបានកំណត់ដោយច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ ២០១១ ។ ក្រសួង-ស្ថាប័ន ត្រូវផ្ញើកម្មវិធីចំណូល-ចំណាយដែលបានរៀបចំមកក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ (នាយកដ្ឋានថវិកា និងនាយកដ្ឋានរដ្ឋបាលនិងហិរញ្ញវត្ថុ) ដោយឡែក មន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្តទាំងអស់ ត្រូវផ្ញើកម្មវិធីចំណូល-ចំណាយដែលបានរៀបចំទៅមន្ទីរសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ មួយច្បាប់ ដើម្បីឬកសរុបរួចផ្ញើមក នាយកដ្ឋានថវិកា និងនាយកដ្ឋានរដ្ឋបាលនិងហិរញ្ញវត្ថុ និង ផ្ញើទៅក្រសួង-ស្ថាប័ន ដែលជាខ្សែបណ្តោយរបស់ខ្លួន ឬយច្បាប់សម្រាប់ការគ្រប់គ្រង និង តាមដានការអនុវត្ត ។ ក្រោយពីទទួលបានកម្មវិធីចំណូល-ចំណាយ ដែល ស្នើឡើងដោយក្រសួង-ស្ថាប័ន និង មន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្ត ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ (នាយកដ្ឋានថវិកា

និងនាយកដ្ឋានរដ្ឋបាលនិងហិរញ្ញវត្ថុ) ត្រូវពិនិត្យ និង វាយតម្លៃ ដោយផ្អែកទៅលើអាទិភាពនៃតម្រូវការ និង លទ្ធភាពចំណូលដែលអាចប្រមូលបាន ដើម្បីដាក់ចេញជាកម្មវិធីចំណូល-ចំណាយប្រចាំត្រីមាសទៅតាមមតិកា ថវិកា សម្រាប់ការអនុវត្ត ។

១២- ដើម្បីបន្តធានា និង បង្កើនភាពជឿទុកចិត្តបានលើថវិកា ជាពិសេស ដើម្បីបន្តពង្រឹងការគ្រប់គ្រង សាច់ប្រាក់ឱ្យកាន់តែមានប្រសិទ្ធភាពបន្ថែមទៀត ការរៀបចំកម្មវិធីចំណូល-ចំណាយប្រចាំត្រីមាសឱ្យកាន់តែបាន ត្រឹមត្រូវ និងសុក្រឹត ព្រមទាំងការអនុវត្តឱ្យបានម៉ឺងម៉ាត់តាមកម្មវិធីចំណូល-ចំណាយនេះគឺជាប្រការចាំបាច់បំផុត។ ដូច្នេះ គ្រប់ក្រសួង-ស្ថាប័ន មន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្តទាំងអស់ និង អគ្គនាយកដ្ឋាន និង នាយកដ្ឋានពាក់ព័ន្ធនៃ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ត្រូវអនុវត្តឱ្យបានម៉ឺងម៉ាត់នូវនីតិវិធីដូចខាងក្រោម:

- នៅរៀងរាល់ថ្ងៃទី ២០ នៃខែនាចុងត្រីមាសនីមួយៗ អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ អគ្គនាយកដ្ឋានគយ និង រដ្ឋាករកម្ពុជា នាយកដ្ឋានវិនិយោគ និង សហប្រតិបត្តិការ នាយកដ្ឋានឧស្សាហកម្មហិរញ្ញវត្ថុ នាយកដ្ឋាន ហិរញ្ញវត្ថុមូលដ្ឋាន ក្រសួង-ស្ថាប័ន និង មន្ទីរសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ត្រូវផ្ញើមកនាយកដ្ឋានថវិកា និងអង្គភាព គ្រប់គ្រងសាច់ប្រាក់ នៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ នូវរបាយការណ៍ប៉ាន់ស្មានអនុវត្តកម្មវិធីចំណូល-ចំណាយ ប្រចាំត្រីមាសកំពុងអនុវត្ត ដោយឆ្លុះបញ្ចាំងពីការអនុវត្តជាក់ស្តែងប្រចាំខែទី ១ និង ខែទី ២ និង ការប៉ាន់ស្មាន អនុវត្តខែទី ៣ ជាមួយនឹងការស្នើឡើងនូវការកែសម្រួលគម្រោងកម្មវិធីចំណូល-ចំណាយប្រចាំត្រីមាសបន្ទាប់ ប្រសិនបើចាំបាច់ ។

- ដោយឡែកមន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្តទាំងអស់ ត្រូវធ្វើរបាយការណ៍ប៉ាន់ស្មានអនុវត្តកម្មវិធីចំណូល -ចំណាយប្រចាំត្រីមាសកំពុងអនុវត្តដោយឆ្លុះបញ្ចាំងពីការអនុវត្តជាក់ស្តែងប្រចាំខែទី ១ និង ខែទី ២ និង ការ ប៉ាន់ស្មានអនុវត្តខែទី ៣ ជាមួយ នឹងការស្នើឡើងនូវការកែសម្រួលគម្រោងកម្មវិធីចំណូល-ចំណាយប្រចាំត្រីមាស បន្ទាប់ប្រសិនបើចាំបាច់ទៅឱ្យមន្ទីរសេដ្ឋកិច្ច និង .ហិរញ្ញវត្ថុ ឱ្យបានមុនថ្ងៃទី ២០ នៃខែនាចុងត្រីមាសនីមួយៗ ដើម្បី ទុកពេលវេលាឱ្យមន្ទីរសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុបូកសរុបរួចផ្ញើមកនាយកដ្ឋានថវិកា និងអង្គភាពគ្រប់គ្រងសាច់ប្រាក់ ឱ្យបានទាន់ពេលវេលា ។

- នៅរៀងរាល់ថ្ងៃទី ២៥ នៃខែនាចុងត្រីមាសនីមួយៗ នាយកដ្ឋានថវិកានៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ត្រូវរៀបចំប្រជុំពិភាក្សាជាមួយអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ អគ្គនាយកដ្ឋានគយ និងរដ្ឋាករកម្ពុជា អគ្គនាយកដ្ឋាន រតនាគារជាតិ និងនាយកដ្ឋានពាក់ព័ន្ធក្រោមឱវាទក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ដើម្បីរៀបចំកម្មវិធីចំណូល -ចំណាយថវិកាថ្នាក់ជាតិសម្រាប់ត្រីមាសបន្ទាប់ ។ ផ្អែកលើមូលដ្ឋាននៃកម្មវិធីចំណូល-ចំណាយនេះ ក្រសួង សេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ (នាយកដ្ឋានថវិកា) ត្រូវរៀបចំប្រកាសប្រគល់កម្មវិធីចំណូល-ចំណាយ សម្រាប់ ត្រីមាសបន្ទាប់ទៅតាមមតិកាថវិកាក្នុងកម្រិតឥណទានអតិបរមាជូនដល់ក្រសួង-ស្ថាប័ននីមួយៗ និងមន្ទីរជំនាញ

រាជធានី-ខេត្តនីមួយៗ ដោយកម្លងជូននាយកដ្ឋានហិរញ្ញកិច្ច អគ្គនាយកដ្ឋានរតនាគារជាតិ និង គណៈអភិបាល រាជធានី-ខេត្ត ។

- អាណាប័កដើមខ្សែ ឬ អាណាប័កតាមការប្រទានសិទ្ធិ ត្រូវចេញអាណត្តិបើកប្រាក់នៅក្នុងរង្វង់នៃ កម្មវិធីចំណាយប្រចាំត្រីមាសរបស់ខ្លួន ហើយនាយកដ្ឋានហិរញ្ញកិច្ច មន្ទីរសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ រតនាគារ រាជធានី-ខេត្ត និង អគ្គនាយកដ្ឋានរតនាគារជាតិត្រូវចុះទិដ្ឋាការលើអាណត្តិបើកប្រាក់ និង ត្រូវបើកជាសាច់ប្រាក់ តែនៅក្នុងកម្រិតនៃកម្មវិធីចំណូល- ចំណាយ និងសាច់ប្រាក់ប្រចាំត្រីមាសនេះតែប៉ុណ្ណោះ ។

- អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ អគ្គនាយកដ្ឋានគយ និងរដ្ឋាករកម្ពុជា អគ្គនាយកដ្ឋានរតនាគារជាតិ នាយកដ្ឋានហិរញ្ញកិច្ច នាយកដ្ឋានវិនិយោគ និងសហប្រតិបត្តិការ នាយកដ្ឋានឧស្សាហកម្មហិរញ្ញវត្ថុ នាយកដ្ឋាន ទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ នាយកដ្ឋានចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធ នាយកដ្ឋានហិរញ្ញវត្ថុមូលដ្ឋាន ក្រសួង-ស្ថាប័ន និង មន្ទីរសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុរាជធានី-ខេត្ត ត្រូវធ្វើរបាយការណ៍អនុវត្តចំណូល-ចំណាយប្រចាំខែ មកនាយកដ្ឋាន ថវិកានៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ឱ្យបានមុនថ្ងៃទី ១០ នៃខែ បន្ទាប់ ។

- អគ្គនាយកដ្ឋានរតនាគារជាតិត្រូវបញ្ជូនមកនាយកដ្ឋានថវិកាប្រចាំខែ របាយការណ៍ចំណូល-ចំណាយថវិកា ប្រចាំខែ របាយការណ៍បុរេប្រទាន និងតារាងតុល្យភាពនៃគណនីប្រចាំខែ ដើម្បីតាមដានបូកសរុបចំណូល-ចំណាយ ថវិកាប្រចាំខែ ប្រចាំត្រីមាស ព្រមទាំងធ្វើការសន្និដ្ឋាន វាយតម្លៃនូវសភាពការណ៍អនុវត្តធៀបនឹងខែមុនត្រីមាស មុននៃឆ្នាំនេះ និង ប្រៀបធៀបទៅនឹងខែត្រីមាសដូចគ្នានៃឆ្នាំមុន ។

- រតនាគារនៅថ្នាក់មូលដ្ឋានត្រូវបញ្ជូនមកមន្ទីរសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ នូវរបាយការណ៍ចំណូល- ចំណាយថវិកាប្រចាំខែ ដើម្បីតាមដានបូកសរុបចំណូល-ចំណាយថវិកាប្រចាំខែ ប្រចាំត្រីមាស និង ដើម្បីឱ្យមន្ទីរ សេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុធ្វើរបាយការណ៍ផ្ញើមកនាយកដ្ឋានថវិកា ។

ខ.២- ការផ្តល់ធានាចំណាយ

- ទាំងថវិកាកម្មវិធី និងមិនមែនកម្មវិធី ការសុំ និង ការផ្តល់ធានាចំណាយ ត្រូវអនុវត្តទៅតាមប្រភេទ ចំណាយធំៗបី ដូចខាងក្រោម:

- **ចំណាយបន្តកបុគ្គលិក (ជំពូក ៦៤)** ពុំតម្រូវឱ្យមានការសុំធានាចំណាយទេ ដោយបោះផ្សាយ អាណត្តិបើកប្រាក់តែម្តង ដោយឈរលើមូលដ្ឋានឥណទានដែលមានទិដ្ឋាការបញ្ជាក់ពីចំនួន ក្របខ័ណ្ឌ និងកំប្រាក់ ពីរដ្ឋលេខាធិការដ្ឋានមុខងារសាធារណៈ និង ក្រុមប្រឹក្សាកំណែទម្រង់ រដ្ឋបាល ។
- **ចំណាយដែលមិនតម្រូវឱ្យអនុវត្តនីតិវិធីលទ្ធកម្មសាធារណៈ និង ចំណាយដែលមានរបប កំណត់ច្បាស់លាស់** ពុំតម្រូវឱ្យមានការសុំធានាចំណាយទេ ។ ចំណាយប្រភេទនេះ មានដូចជា

ការចំណាយតាមរយៈរដ្ឋទេយ្យបុរេប្រទាន និង ចំណាយឧបត្ថម្ភផ្សេងៗ ដែលមានគោលការណ៍ កំណត់រួចហើយ ចំណាយលើអគ្គិសនី ទឹក ទូរស័ព្ទ ។

- **ចំណាយដែលតម្រូវឱ្យអនុវត្តនីតិវិធីលទ្ធកម្មសាធារណៈ** តម្រូវឱ្យមានការសុំធានាចំណាយ ស្របទៅតាមផែនការលទ្ធកម្ម លើកលែងតែករណីពិសេសខ្លះ ។ សម្រាប់ឆ្នាំ ២០១២ គឺអាច ធានាចំណាយបាន លុះត្រាតែមានផែនការលទ្ធកម្ម ។

• ចំពោះប្រភេទចំណាយដែលមិនតម្រូវឱ្យមានការសុំធានាចំណាយ អាណាប័កត្រូវធ្វើអាណត្តិសុំទូទាត់តែម្តង ដោយមានភ្ជាប់មកជាមួយនូវឯកសារ និង លិខិតយុត្តិការគ្រប់គ្រាន់ស្របទៅតាមនីតិវិធីទូទាត់ ។

• មិនអនុញ្ញាតឱ្យមានការផ្តល់ធានាចំណាយ និង ការផ្តល់ទិដ្ឋាការពីមន្ត្រីត្រួតពិនិត្យហិរញ្ញវត្ថុទេ ប្រសិនបើគ្មានការស្នើសុំជាលាយលក្ខណ៍អក្សរពីអាណាប័កដើមខ្សែ ឬ អាណាប័កផ្ទេរសិទ្ធិ ទោះបីចំណាយនោះ មានកត់ត្រាទុកនៅក្នុងច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុក៏ដោយ ។

• ត្រូវផ្តល់ធានាចំណាយតែក្នុងកម្រិតឥណទានថវិកាដែលបានអនុម័ត និង ដែលមាននៅសល់ទំនេរ ក្រោយពីដកស្តុក លើរាល់ការធានាចំណាយ និង ការចំណាយជាក់ស្តែង រួមទាំងថវិកាបុរេប្រទានផង ។

• មិនត្រូវផ្តល់ធានាចំណាយឱ្យលើសពីឥណទានថវិកាដែលមានលក្ខណៈកម្រិតកំណត់ ។

• មិនត្រូវផ្តល់ធានាចំណាយទៅលើការអនុវត្តនូវសកម្មភាព ដែលនាំឱ្យមានការជ្រើសរើសបុគ្គលិកថ្មី ឬ បុគ្គលិកជាប់កិច្ចសន្យានៅក្នុងឆ្នាំដែលកំពុងអនុវត្ត ដោយគ្មានការត្រាងទុកក្នុងថវិកា ឬ គ្មានសេចក្តីសម្រេច ពីរាជរដ្ឋាភិបាល ។

• មិនត្រូវលើកសំណើចំណាយបន្ថែមប្រសិនបើគ្មានការសន្សំសំចៃពីខ្ទង់ចំណាយដទៃមកធានា ។

• ក្នុងការផ្តល់ធានាចំណាយមិនត្រូវកាត់បន្ថយសកម្មភាពការងារ អនុកម្មវិធី ឬ កម្មវិធីដែលបានអនុម័ត រួចហើយនោះទេ លើកលែងតែមានការស្នើសុំពីសាមីក្រសួង-ស្ថាប័ន ដោយមានបញ្ជាក់ពីហេតុផល និង ផល ប៉ះពាល់ច្បាស់លាស់ ហើយធានាថាមិនធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់ការសម្រេចគោលដៅស្ថិតិសេដ្ឋកិច្ចនៃគោលនយោបាយ របស់ក្រសួង-ស្ថាប័នដែលបានកំណត់ ឬ គោលនយោបាយរបស់វិស័យ និង គោលនយោបាយរួមរបស់ រាជរដ្ឋាភិបាល ។

ខ. ៣- ការធ្វើលទ្ធកម្មសាធារណៈ

• ការធ្វើលទ្ធកម្មសាធារណៈ ត្រូវរៀបចំចងជា «ឡឺត៍លទ្ធកម្ម» ឬ «កញ្ចប់លទ្ធកម្ម» អោយបានសម ស្របចំពោះមុខសញ្ញាលទ្ធកម្ម ដែលមានលក្ខណៈបច្ចេកទេសដូចគ្នា ឬ ប្រហាក់ប្រហែលគ្នា ។

• ក្រសួង-ស្ថាប័ន រាជធានី-ខេត្ត និង គ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាលទាំងអស់ ត្រូវពង្រឹងគោលការណ៍ និងនីតិវិធីរៀបចំផែនការលទ្ធកម្មប្រចាំឆ្នាំ ដោយផ្អែកលើកញ្ចប់ថវិកាប្រចាំឆ្នាំសារពើពន្ធដែលក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុបានឯកភាពពេលការពារថវិកា ផ្អែកលើតម្រូវការជាក់ស្តែង និង គោរពទៅតាមវិធីសាស្ត្រ និង

នីតិវិធីលទ្ធកម្មសាធារណៈ ហើយធ្វើជូនក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ (តាមរយៈនាយកដ្ឋានលទ្ធកម្មសាធារណៈ) ដើម្បីពិនិត្យ និងផ្តល់ការឯកភាព ។

- ការធ្វើលទ្ធកម្មសាធារណៈត្រូវអនុវត្តឱ្យបានទៀងទាត់ និង ទៅតាមប្រតិទិនដែលបានកំណត់នៅ ក្នុងផែនការលទ្ធកម្ម ។

- គ្រប់ក្រសួង-ស្ថាប័ន និង រាជធានី-ខេត្ត និង គ្រឹះស្ថានសាធារណៈលក្ខណៈរដ្ឋបាលទាំងអស់ត្រូវ ធ្វើរបាយការណ៍ប្រចាំខែស្តីពីការអនុវត្តលទ្ធកម្ម រួមទាំងទិន្នន័យនៃកិច្ចសន្យា និង ការងារវិសហមជ្ឈការជូនក្រសួង សេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ (នាយកដ្ឋានលទ្ធកម្មសាធារណៈ) ឱ្យបានទៀងទាត់ ។

- គ្រប់ក្រសួង-ស្ថាប័ន រាជធានី-ខេត្ត និង គ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាលទាំងអស់ ត្រូវគោរពឱ្យបាន ម៉ឺងម៉ាត់ទៅតាមអនុក្រឹត្យលេខ ១០៥ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី ១៨ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០០៦ ស្តីពីលទ្ធកម្មសាធារណៈ សៀវភៅលទ្ធកម្មស្តីពីការអនុវត្តវិធាន និង បទប្បញ្ញត្តិស្តីពីលទ្ធកម្មសាធារណៈ សារាចរណែនាំលេខ ០០៦ សហវ ចុះថ្ងៃទី ២២ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០០៧ ស្តីពីការរៀបចំផែនការលទ្ធកម្មឆ្នាំ ២០០៨ និងឆ្នាំបន្តបន្ទាប់ និង បទប្បញ្ញត្តិ ផ្សេងៗទៀតស្តីពីលទ្ធកម្មសាធារណៈ ។

- តម្លៃកិច្ចសន្យាលទ្ធកម្មមិនអនុញ្ញាតឱ្យលើសពី៧៧ភាគរយនៃតម្លៃទំនិញដែលបានផ្តល់ការធានាចំណាយឡើយ ។ ករណីលើសពី៧៧ភាគរយដែលបានផ្តល់ពេលធានាចំណាយ ត្រូវមានការសម្របសម្រួលរវាងអង្គភាពដែលផ្តល់ធានា ចំណាយ និង នាយកដ្ឋានលទ្ធកម្មសាធារណៈ ឬអង្គភាពលទ្ធកម្ម (ករណីក្រោមសិទ្ធិសម្រេច) ។

- មិនអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើការប្រគល់ទទួលទំនិញ សំណង់ ឬសេវា ដោយគ្មានកិច្ចសន្យាលទ្ធកម្មឡើយ ព្រោះ កិច្ចសន្យាជាមូលដ្ឋានសំខាន់ និង ចាំបាច់បំផុតសម្រាប់ធ្វើការទូទាត់ ព្រមទាំងធ្វើការផ្ទៀងផ្ទាត់លក្ខណៈបច្ចេកទេស គុណភាព តម្លៃ រយៈពេលផ្គត់ផ្គង់ ឬ សាងសង់ ដែលភាគីទាំងពីរព្រមព្រៀងគ្នា ។

- ក្នុងករណីចាំបាច់ដែលតម្រូវឱ្យមានការផ្លាស់ប្តូរលក្ខណៈបច្ចេកទេសនៃទំនិញ សំណង់ ឬ សេវា ដែល កំណត់ក្នុងកិច្ចសន្យា ត្រូវតែមានការឯកភាពជាលាយលក្ខណ៍អក្សររបស់ភាគីទាំងពីរ និង មានការយល់ព្រមពី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ ។

- ក្នុងករណីការងារដែលទទួលអនុវត្តដោយអង្គការរដ្ឋ ការទូទាត់ត្រូវរក្សាចំនួនទឹកប្រាក់ ១០% នៃតម្លៃ សរុបរបស់កិច្ចសន្យាទុកជាការធានាគុណភាពជំនួសប្រាក់កក់ធានាការអនុវត្តកិច្ចសន្យា រហូតដល់ផុតរយៈពេល ធានាគុណភាពទើបធ្វើការទូទាត់ជូនបង្រប់បញ្ចប់ បន្ទាប់ពីមានកំណត់ហេតុប្រគល់ទទួលបញ្ជាក់ថា បានអនុវត្ត ត្រឹមត្រូវតាមកិច្ចសន្យា ។

ខ.៤- ការទូទាត់ និង ការបើកផ្តល់

- គ្រប់ក្រសួង-ស្ថាប័ន និង មន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្តទាំងអស់ ត្រូវគោរពទៅតាមនីតិវិធី និង បទប្បញ្ញត្តិស្តីពីការត្រួតពិនិត្យហិរញ្ញវត្ថុ និង ការគ្រប់គ្រងចំណាយសាធារណៈ ជាពិសេសត្រូវរៀបចំសំណើ សុំធ្វើការទូទាត់ទៅតាមលំដាប់លំដោយ នៃកម្មវិធីចំណាយប្រចាំខែឱ្យបានទៀងទាត់ ។

- មិនត្រូវអនុញ្ញាតឱ្យមានការលើកលែងគោលការណ៍នៃបរិបទចំណាយ ការសន្យាចំណាយ ការជំរះបញ្ជី ការធ្វើអាណត្តិបើកប្រាក់ និង ការទូទាត់ លើកលែងតែមានករណីដែលរាជរដ្ឋាភិបាលសម្រេចដោយឡែក ។

- ត្រូវធ្វើការទូទាត់ និង បញ្ចេញអាណត្តិបើកប្រាក់ទៅតាមកម្មវិធីចំណាយដែលបានកំណត់ ។

- មិនត្រូវអនុវត្តចំណាយ និង មិនត្រូវទូទាត់ជូនចំពោះចំណាយដែលគ្មានលិខិតយុត្តិការគ្រប់គ្រាន់ ។

- មិនត្រូវធ្វើអាណត្តិបើកប្រាក់ និង មិនត្រូវបញ្ជូនអាណត្តិបើកប្រាក់នោះទៅរតនាគាររាជធានី-ខេត្ត និង អគ្គនាយកដ្ឋានរតនាគារជាតិ ប្រសិនបើលិខិតយុត្តិការផ្លូវការមានលក្ខណៈមិនគ្រប់គ្រាន់ ។

- រដ្ឋទេយ្យបុណ្យប្រទានមានពីរប្រភេទគឺ រដ្ឋទេយ្យបុណ្យប្រទានថវិកាមិនមែនកម្មវិធី ដែលមានទឹកប្រាក់នៃជុំបង្វិល ១ ភាគ ៨ លើ ៣០% នៃឥណទានសរុបលើជំពូកមួយចំនួនដែលមានតម្រូវការចំណាយ តាមរយៈរដ្ឋទេយ្យបុណ្យប្រទាន និងរដ្ឋទេយ្យបុណ្យប្រទានថវិកាកម្មវិធី ដែលមានទឹកប្រាក់នៃជុំបង្វិល ១ ភាគ ៤ នៃឥណទានសរុបលើជំពូកមួយចំនួនដែលមានតម្រូវការចំណាយតាមរយៈរដ្ឋទេយ្យបុណ្យប្រទាន ក្រោយពីបានដកចេញរួចហើយនូវឥណទានដែលទុកសម្រាប់ចំណាយតាមនីតិវិធីទូទាត់ត្រង់ ។ ទោះជាជ្រើសរើសរដ្ឋទេយ្យបុណ្យប្រទានថវិកាមិនមែនកម្មវិធី ឬ រដ្ឋទេយ្យបុណ្យប្រទានថវិកាកម្មវិធីក៏ដោយចំនួនលើកនៃការទូទាត់ អាចអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើបានលើសពីចំនួនជុំបង្វិល អាស្រ័យទៅតាមចំណាយជាក់ស្តែងដែលបានអនុវត្ត និង ត្រូវសុំបំពេញបេឡាររដ្ឋទេយ្យបុណ្យប្រទានឡើងវិញដើម្បីជៀសវាងការយឺតយ៉ាវក្នុងការទូទាត់ផង និង ដើម្បីកុំឱ្យស្ទុះការងារផង ។ រាល់ការសុំទូទាត់ និង សុំបំពេញបេឡាររដ្ឋទេយ្យបុណ្យប្រទាន ត្រូវមានលិខិតយុត្តិការគ្រប់គ្រាន់ និង អនុវត្តទៅតាមតារាងឧបសម្ព័ន្ធនៃប្រកាសអនុក្រសួងស្តីពីការបង្កើតរដ្ឋទេយ្យបុណ្យប្រទាន ។ ជាមួយគ្នានេះដែរ គ្រប់ក្រសួង-ស្ថាប័នទាំងអស់ ត្រូវពង្រឹងការអនុវត្តឱ្យបានម៉ឺងម៉ាត់នូវប្រកាសលេខ ០១៤ ចុះថ្ងៃទី ២៩ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០០៦ របស់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុស្តីពីការចំណាយតាមនីតិវិធីរដ្ឋទេយ្យបុណ្យប្រទាន ជាពិសេសពាក់ព័ន្ធនឹងមុខសញ្ញាចំណាយ តាមរយៈរដ្ឋទេយ្យបុណ្យប្រទាន និងហាមដាច់ខាតការបំបែកប័ណ្ណចំណាយទៅតាមទីកន្លែង (គោលដៅចំណាយ) ពេលវេលា ទឹកប្រាក់ចំណាយ និង សមាសធាតុនៃមុខសញ្ញាចំណាយ ក្នុងគោលបំណងគេចរៀសការអនុវត្តនីតិវិធីលទ្ធកម្ម ឬ ការប្រើប្រាស់រដ្ឋទេយ្យបុណ្យប្រទានជំនួសការអនុវត្តនីតិវិធីលទ្ធកម្ម ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុនឹងពិនិត្យលទ្ធភាពកែសម្រួល និងធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពប្រកាសខាងលើនេះ ដើម្បីសម្រួលដល់ការអនុវត្តអោយកាន់តែមានប្រសិទ្ធភាព ស្របតាមស្ថានភាពជាក់ស្តែង ។

- ការផ្តល់ថវិកាបុណ្យប្រទាន ត្រូវអនុវត្តទៅតាមបទប្បញ្ញត្តិ គោលការណ៍ និង នីតិវិធីដែលមានចែងនៅក្នុងអនុក្រឹត្យ លេខ ១៥៥ អនក្រ បក ចុះថ្ងៃទី ១៥ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០០៩ ស្តីពីនីតិវិធីនៃការផ្តល់ប្រាក់បុណ្យប្រទាន សម្រាប់ចំណាយថវិកាចរន្ត និងចំណាយថវិកាវិនិយោគសាធារណៈ ។

- អាចផ្តល់មូលនិធិជួសជុល-ថែទាំផ្លូវថ្នល់បាន លុះត្រាតែមានឥណទានសល់ទំនេរនៅក្នុងគណនីមូលនិធិ ។

• ការចេញអាណត្តិទូទាត់ ត្រូវធ្វើឡើងក្រោយពីការប្រគល់ទទួល និង ឱ្យស្របទៅតាមលក្ខខណ្ឌទូទាត់ ក្នុងកិច្ចសន្យា ។

១៣- ទន្ទឹមនឹងការអនុវត្តចំណាយទៅតាមកម្មវិធីចំណាយ ដំណើរការទូទាត់អាណត្តិបើកប្រាក់ត្រូវផ្តល់ អាទិភាពទៅលើចំណាយចាំបាច់ជាប្រចាំ មានដូចជាប្រាក់បៀវត្ស ប្រាក់អាហារូបករណ៍ ប្រាក់ឧបត្ថម្ភតាម គោលនយោបាយសង្គមកិច្ច ប្រាក់របបអ្នកជំងឺ ការប្រាក់សងបំណុល ទឹក ភ្លើង ទូរស័ព្ទ វិភាគទានឱ្យអង្គការ អន្តរជាតិនានា និង ចំណាយបដិភាគរួមចំណែកជាមួយការវិនិយោគដោយហិរញ្ញប្បទានក្រៅប្រទេស និង បន្ទាប់មកត្រូវផ្អែកលើការទូទាត់ដែលមានចែងក្នុងកិច្ចសន្យាលទ្ធកម្មសាធារណៈ ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ គ្រប់ក្រសួង- ស្ថាប័ន និង មន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្ត ត្រូវបង្កើនការសន្សំសំចៃកម្រិតខ្ពស់ ពិសេសលើចំណាយរដ្ឋបាល ដូចជា ប្រេងឥន្ធនៈ សំភារៈការិយាល័យ អគ្គិសនី ទឹក ទូរស័ព្ទ ព្រមទាំងចំណាយរដ្ឋបាលផ្សេងៗ ដោយបង្កើនការ គ្រប់គ្រងចំណាយឱ្យកាន់តែមានភាពស័ក្តិសិទ្ធិ និង ប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់ ព្រមទាំងធ្វើអាទិភាពកម្រើងវិញ ក្នុងករណី ចាំបាច់ដើម្បីគ្រៀមកាត់បន្ថយចំណាយដើម្បីរួមចំណែករក្សាតុល្យភាពថវិកា ស្ថិរភាពថ្លៃ ស្ថិរភាពហិរញ្ញវត្ថុ សាធារណៈ និង ស្ថិរភាពម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច ។

១៤- ដើម្បីឱ្យការអនុវត្តចំណាយថវិកាថ្នាក់ជាតិប្រព្រឹត្តទៅបានទាន់ពេលវេលា និង ជៀសវាងការ ចំណាយតិចនៅដើមឆ្នាំ ហើយទៅប្រមូលផ្តុំចំណាយច្រើននៅចុងឆ្នាំ និង ម្យ៉ាងវិញទៀត ដើម្បីរក្សាតុល្យភាព ថវិកាឱ្យបានរឹងមាំផងនោះ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ សូមធ្វើការណែនាំដល់ក្រសួង-ស្ថាប័ន រាជធានី-ខេត្ត គ្រឹះស្ថានសាធារណៈ និង មន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្ត ឱ្យដំណើរការអនុវត្តនីតិវិធីចំណាយ ដូចជាការស្នើសុំធានា ចំណាយ និង អនុវត្តវិធីសាស្ត្រលទ្ធកម្មសាធារណៈ ដូចតទៅ៖

- រដ្ឋមន្ត្រីដែលជាអាណាប័កដើមខ្សែ ត្រូវប្រញាប់ប្រញាល់ធ្វើប្រកាសស្តីពីការតែងតាំងអាណាប័ក ផ្ទេរសិទ្ធិ និង ការផ្ទេរឥណទានថវិកាជូនគណៈអភិបាលរាជធានី-ខេត្ត ដើម្បីឱ្យមន្ទីរជំនាញរបស់ខ្លួននៅតាម រាជធានី-ខេត្ត អាចអនុវត្តនីតិវិធីចំណាយបានទាន់ពេលវេលា ។
- ចំណាយថវិកាថ្នាក់ជាតិក្នុងការទិញសំភារៈ ជួលសេវា ជួសជុល និង សាងសង់ ត្រូវតែអនុវត្តឱ្យបាន ម៉ឺងម៉ាត់តាមគោលការណ៍ និង នីតិវិធីលទ្ធកម្មសាធារណៈ ។ ចំពោះការអនុវត្តនីតិវិធីដេញថ្លៃជាសាធារណៈត្រូវ ប្រញាប់ប្រញាល់លើកសំណើសុំគោលការណ៍ធានាចំណាយឱ្យបានទាន់ពេលវេលា មកក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ ឬ មន្ទីរសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុរាជធានី-ខេត្ត ឱ្យបាននៅដើមឆ្នាំ និង ដើមឆមាស ដើម្បីមានពេលវេលា គ្រប់គ្រាន់សម្រាប់អនុវត្តនីតិវិធីលទ្ធកម្មសាធារណៈ ។ កន្លងមក សាមីក្រសួង-ស្ថាប័ន និង មន្ទីរជំនាញខេត្ត- រាជធានី មានការយឺតយ៉ាវក្នុងការស្នើសុំធានាចំណាយ ដែលជាហេតុបណ្តាលឱ្យការងារលទ្ធកម្មត្រូវអូសបន្លាយ ហើយការងារទូទាត់ត្រូវពន្យារដល់ចុងឆ្នាំនាំឱ្យចំណាយកើនឡើងគំហុកនៅចុងឆ្នាំ ។ សូមបញ្ជាក់ថា ការស្នើសុំ ធានាចំណាយសម្រាប់អនុវត្តនីតិវិធីលទ្ធកម្មសាធារណៈមិនទាក់ទងដល់កម្មវិធីចំណាយទេ គឺទាក់ទងតែឥណទាន

ថវិកាដែលបានកំណត់នៅក្នុងសៀវភៅថវិកាតែប៉ុណ្ណោះ ប៉ុន្តែកម្មវិធីចំណាយត្រូវតែជាក់ស្តែង និង សុក្រិត ព្រោះ វាជាមូលដ្ឋានសម្រាប់ការរៀបចំផែនការសាច់ប្រាក់សម្រាប់ការទូទាត់ ។

ខ.៥ - ការអនុវត្តប្រាក់បៀវត្ស ប្រាក់បំណាច់ និង ប្រាក់ឧបត្ថម្ភផ្សេងៗ

១៥- ចំពោះចំនួនក្របខ័ណ្ឌ និង ប្រាក់បៀវត្សរបស់មន្ត្រីរាជការ មន្ត្រីត្រួតពិនិត្យហិរញ្ញវត្ថុ និង មន្ត្រី សេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុរាជធានី-ខេត្ត ត្រូវតែពិនិត្យអនុវត្តទៅតាមតារាងបៀវត្សដោយប្រព័ន្ធព័ត៌មានវិទ្យា ដែល ចេញដោយអគ្គលេខាធិការដ្ឋាននៃក្រុមប្រឹក្សាកំណែទម្រង់រដ្ឋបាល និង រាល់ក្របខ័ណ្ឌគតិយុត្តដែលនៅមាន ជាធរមាន ពិសេស អនុក្រឹត្យ សារាចរណែនាំ និង សេចក្តីជូនដំណឹងរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ពាក់ព័ន្ធនឹង ការជ្រើសរើសមន្ត្រីរាជការ មន្ត្រីជាប់កិច្ចសន្យា និង បុគ្គលិកអណ្តែត ការត្រួតពិនិត្យឡើងវិញនូវចំនួន និង ការគ្រប់គ្រងមន្ត្រីរាជការ និង ការតែសម្រួលប្រាក់បៀវត្ស ប្រាក់បំណាច់ និង ប្រាក់ឧបត្ថម្ភផ្សេងៗ ជាដើម ។ ក្នុងករណីមានការផ្ទេរមន្ត្រីរាជការពីក្រសួង-ស្ថាប័នមួយទៅក្រសួង-ស្ថាប័នមួយទៀតនៅក្នុងឆ្នាំ សាមីខ្លួនត្រូវបន្ត ទទួលបៀវត្សនៅក្រសួង-ស្ថាប័នដើមរហូតដល់ដំណាច់ឆ្នាំ ហើយត្រូវធ្វើការផ្ទេរ និង គ្រោងបៀវត្សនៅក្រសួង- ស្ថាប័នដែលបានផ្ទេរចូលឱ្យទាន់ពេលនៅឆ្នាំបន្ទាប់ ។ ដើម្បីឱ្យការប្រើប្រាស់ប្រាក់កម្រៃសម្រាប់មន្ត្រីជាប់កិច្ចសន្យា និងបុគ្គលិកអណ្តែត មានសង្គតិភាព និង ឯកភាពគ្នានៅគ្រប់ក្រសួង-ស្ថាប័ន ត្រូវអនុវត្តឱ្យបានម៉ឺងម៉ាត់ តាម សារាចរលេខ ០០១ សហវ, ចុះថ្ងៃទី ២៣ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១០ ស្តីពីការប្រើប្រាស់ និង ការផ្តល់ប្រាក់កម្រៃសម្រាប់ មន្ត្រីជាប់កិច្ចសន្យា និង បុគ្គលិកអណ្តែត។ ក្រសួងស្ថាប័នសាមីត្រូវសុំការយល់ព្រមពីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ជាមុន លើការជ្រើសមន្ត្រីជាប់កិច្ចសន្យា និង បុគ្គលិកអណ្តែត មុននឹងស្នើសុំទិដ្ឋាការពីរដ្ឋលេខាធិការដ្ឋានមុខងារ សាធារណៈ ។

ខ.៦ - ការធ្វើចលនាឥណទានថវិកា

១៦- ក្រសួង-ស្ថាប័ន និង មន្ត្រីជំនាញរាជធានី-ខេត្ត ត្រូវប្រើប្រាស់ឥណទានថវិការបស់ខ្លួន ទៅតាម ប្រកាសស្តីពីការបែងចែកចំណាយរបស់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុដូចមានលម្អិតនៅក្នុងសៀវភៅថវិកា ។ នៅ ដើមត្រីមាសទី ៣ ក្រោយពីការអនុវត្តត្រីមាសទី ២ ចប់សព្វគ្រប់មក ក្នុងករណីដែលមានខ្ទង់ចំណាយថវិកាណា មួយមានឥណទានមិនគ្រប់គ្រាន់តែចាំបាច់ត្រូវចំណាយ ត្រូវធ្វើសំណើសុំនិយ័តភាពមកក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ ពិនិត្យ និង សម្រេចជាមុនសិន ទើបអាចលើកសំណើសុំខ្ទង់ចំណាយនោះបាន ។ ដើម្បីសម្រួលដល់ ការអនុវត្តចំណាយថវិកាកម្មវិធី ត្រូវបានធ្វើប្រតិភូកម្មសុំអំណាចដល់អាណាប័កដើមខ្សែ ដែលជាប្រធាន ក្រសួង-ស្ថាប័ន ក្នុងការធ្វើនិយ័តភាពពីអនុគណនី ទៅអនុគណនីមួយទៀត នៅក្នុងគណនីតែមួយ ។ ការ ធ្វើនិយ័តភាពថវិកានេះ ត្រូវធ្វើឡើងដោយប្រកាសរបស់ក្រសួង-ស្ថាប័នសាមី ដោយមានការចុះហត្ថលេខា របស់រដ្ឋមន្ត្រី ឬ ប្រធានស្ថាប័ន ដែលជាអាណាប័កដើមខ្សែ ។ បើក្រសួង-ស្ថាប័ន មានសំណូមពរផ្តល់ឥណទាន បន្ថែម សម្រាប់ផ្តល់ទៅឱ្យមន្ត្រីជំនាញរាជធានី-ខេត្តរបស់ខ្លួន គឺការផ្តល់ឥណទានបន្ថែមនោះ ត្រូវធ្វើឡើងដោយ

ប្រកាសផ្ទេរឥណទានរបស់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ដើម្បីឱ្យអភិបាលនៃគណៈអភិបាលរាជធានី-ខេត្ត (អាណាប័កតាមការប្រទានសិទ្ធិ) ដែលជាខ្សែទទឹង និង មន្ទីរសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ អាចតាមដានការប្រើប្រាស់ ឥណទានថវិកាបន្ថែមទាំងនោះបាន ។ ការធ្វើនិយ័តភាពចេញពីថវិកាកម្មវិធីទៅថវិកាមិនមែនកម្មវិធី ឬ ការធ្វើ និយ័តភាពពីកម្មវិធីទៅកម្មវិធីមួយទៀត មិនត្រូវបានផ្តល់ការអនុញ្ញាតជូនទេ សម្រាប់ថវិកាឆ្នាំ ២០១១ នេះ ។

III. ការត្រួតពិនិត្យតាមដានការអនុវត្តថវិកា និង ការធ្វើរបាយការណ៍

១៧- ពង្រឹងតួនាទីរបស់នាយកដ្ឋានសវនកម្មផ្ទៃក្នុងរបស់បណ្តាក្រសួងស្ថាប័ននានា និងអគ្គាធិការដ្ឋាន របស់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ពាក់ព័ន្ធនឹងការត្រួតពិនិត្យការអនុវត្តថវិកា ជាពិសេសចំណាយថវិកា ។

១៨- ដើម្បីបង្កើនគណនេយ្យភាព និង ការទទួលខុសត្រូវចំពោះលទ្ធផលនៃចំណាយសាធារណៈ ជាពិសេស ដើម្បីធានាប្រសិទ្ធភាពនៃការអនុវត្តថវិកា គ្រប់ក្រសួង-ស្ថាប័ន និង មន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្តទាំងអស់ ត្រូវធ្វើការតាមដានការអនុវត្តថវិការបស់ខ្លួនជាប្រចាំ និង ធ្វើរបាយការណ៍ប្រចាំខែ ត្រីមាស ឆមាស និង ប្រចាំឆ្នាំ ហើយផ្ញើមកក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ (នាយកដ្ឋានថវិកា និង នាយកដ្ឋានរដ្ឋបាលនិងហិរញ្ញវត្ថុ) ឱ្យបាន ទៀងទាត់ ទៅតាមគំរូដែលបានធ្វើជូន និង ទៅតាមកាលបរិច្ឆេទដូចខាងក្រោម:

- របាយការណ៍ប្រចាំខែ ត្រូវផ្ញើមកយ៉ាងយឺតបំផុតត្រឹមថ្ងៃទី ១០ នៃខែបន្ទាប់
- របាយការណ៍ប្រចាំត្រីមាស ត្រូវផ្ញើមកយ៉ាងយឺតបំផុតត្រឹមថ្ងៃទី ១៥ នៃខែនៅដើមត្រីមាសបន្ទាប់
- របាយការណ៍ឆមាសទី១ ត្រូវផ្ញើមកយ៉ាងយឺតបំផុតត្រឹមថ្ងៃទី ១៥ ខែ មិថុនា
- របាយការណ៍ប្រចាំឆ្នាំ ត្រូវផ្ញើមកយ៉ាងយឺតបំផុតត្រឹមថ្ងៃទី ១៥ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០១២

IV. វិធានការពង្រឹងការគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ

១៩- គ្រប់ក្រសួង-ស្ថាប័ន ដែលជាអាជ្ញាធរកាន់កាប់ទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋត្រូវធ្វើបញ្ជីសារពើភ័ណ្ឌប្រចាំឆ្នាំ នីមួយៗរួចរាល់ និងផ្ញើមកអាជ្ញាធរគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ (នាយកដ្ឋានទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ នៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ) យ៉ាងយូរត្រឹមនៅចុងត្រីមាសទី១ នៃឆ្នាំបន្ទាប់ ។

២០- អាជ្ញាធរកាន់កាប់ទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋត្រូវទទួលខុសត្រូវដោយផ្ទាល់ចំពោះមុខរាជរដ្ឋាភិបាល ក្នុងករណី មិនអាចសម្រេចបាននូវការធ្វើបញ្ជីសារពើភ័ណ្ឌតាមពេលវេលាកំណត់ និងពុំបានចុះបញ្ជីអស់គ្រប់ចំនួននូវទ្រព្យ សម្បត្តិរបស់រដ្ឋ ចូលក្នុងបញ្ជីសារពើភ័ណ្ឌ ។

V. វិធានការរក្សាគុណភាព និង ប្រសិទ្ធភាពថវិកា

២១- នៅពេលដែលពិនិត្យឃើញថា ស្ថានភាពនៃការអនុវត្តថវិកានឹងមិនអាចសម្រេចបានទៅតាមការ គ្រោងទុក ដើម្បីរក្សាគុណភាព និង ប្រសិទ្ធភាពថវិកា ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ មានវិធានការដូចខាង ក្រោម:

- ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ នឹងសហការជាមួយក្រសួងផែនការ និង ធនាគារជាតិ ដើម្បីបន្តបង្កើនការតាមដាន ត្រួតពិនិត្យ និង វាយតម្លៃជាប្រចាំនូវស្ថានភាពហិរញ្ញវត្ថុ និង សេដ្ឋកិច្ច ក្នុងគោលបំណងកាត់បន្ថយជាអតិបរមានូវផលប៉ះពាល់ជាអវិជ្ជមានពីខាងក្រៅ និង រក្សាឱ្យបាននូវស្ថិរភាពហិរញ្ញវត្ថុ និង សេដ្ឋកិច្ចនៅកម្ពុជា ។

- ក្រសួង-ស្ថាប័ន និង មន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្តទាំងអស់ត្រូវបង្កើនការយកចិត្តទុកដាក់ក្នុងការតាមដានការអនុវត្តថវិកា និង សកម្មភាពការងាររបស់ខ្លួនជាប្រចាំ និង អនុវត្តប្រកបដោយភាពទន់ភ្លន់ទៅតាមសភាពការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ និង សេដ្ឋកិច្ច ដែលបាន និង កំពុងប្រែប្រួលស្ទើរតែមិនអាចព្យាករណ៍បានប្រកបដោយលក្ខណៈសកម្មគ្រប់គ្រង ។

- ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុនឹងធ្វើការត្រួតពិនិត្យលើការអនុវត្តថវិកាពាក់កណ្តាលឆ្នាំ ដើម្បីជាមូលដ្ឋានក្នុងការធ្វើថវិកាកែតម្រូវក្នុងករណីចាំបាច់ ។

- ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ មិនអនុញ្ញាតឱ្យមានការបោះផ្សាយអាណត្តិកំលាំងទុកសម្រាប់ចំណាយនៅឆ្នាំបន្ទាប់ឡើយ ។

២២- ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ មានសេចក្តីសង្ឃឹមយ៉ាងមុតមាំថា ក្រសួង-ស្ថាប័ន និង រាជធានី-ខេត្តទាំងអស់នឹងរួមសហការក្នុងការអនុវត្តថវិកាឆ្នាំ ២០១១ របស់យើងឱ្យសម្រេចបានជោគជ័យតាមការត្រាងទុកដើម្បីបម្រើឱ្យការអនុវត្ត **យុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណដ៍នាវាការណ៍ ២** របស់រាជរដ្ឋាភិបាល ដើម្បី កំណើន ការងារសមធម៌ និង ប្រសិទ្ធភាព និង ឆ្លើយតបទៅនឹង **ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ** ដើម្បី កាត់បន្ថយភាពក្រីក្ររបស់ប្រជាជន ។

- មុខងារ
- អគ្គលេខាធិការដ្ឋានព្រឹទ្ធសភា
- អគ្គលេខាធិការដ្ឋានរដ្ឋសភា
- ទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- «ដើម្បីជូនជ្រាបជាព័ត៌មាន»
- គ្រប់ក្រសួង-ស្ថាប័ន
- គ្រប់រាជធានី-ខេត្ត
- «ដើម្បីអនុវត្ត»
- រាជកិច្ច
- «ដើម្បីផ្សព្វផ្សាយ»
- ឯកសារ- កាលប្បវត្តិ

គាត ឈន់